

SSV
þróun og ráðgjöf

Sameining sveitarfélaga

11. september 2014

Vífill Karlsson

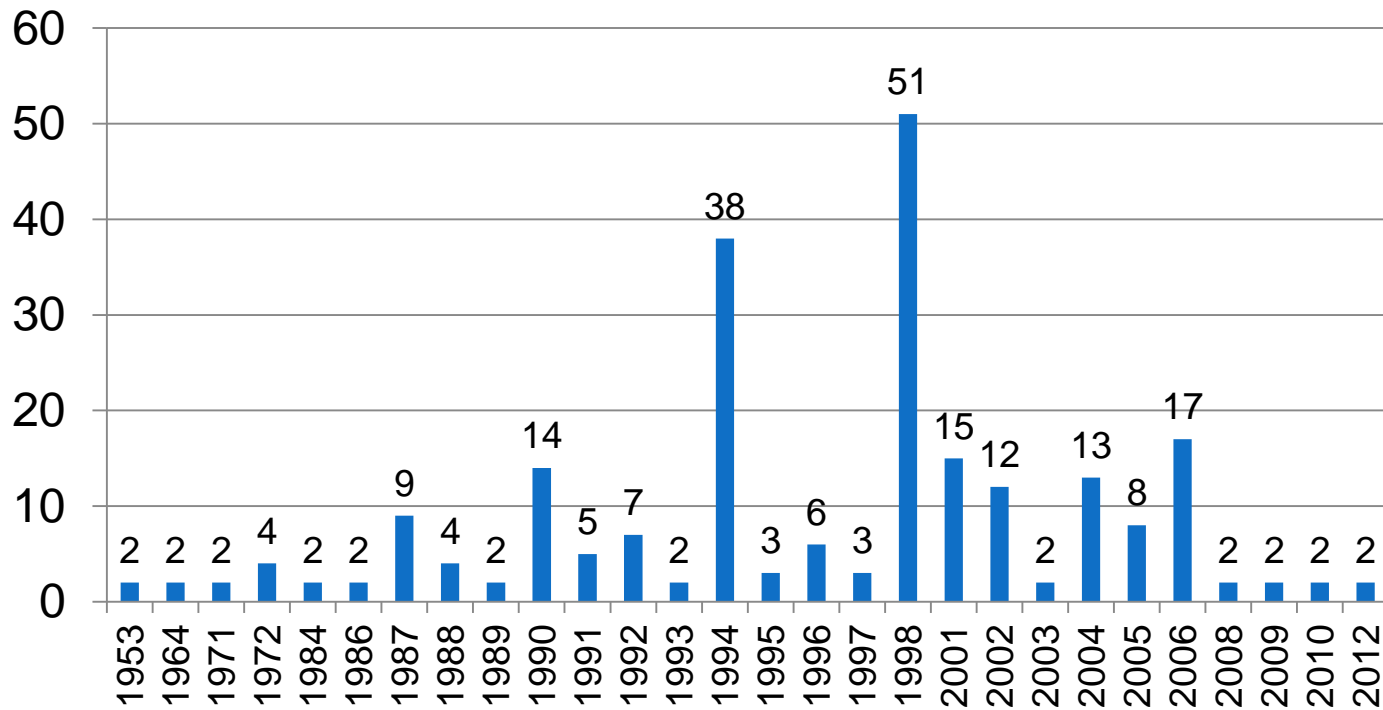

Yfirlit

1. Sameiningar á Íslandi
2. Forrannsóknir
  - a) Áhrif sameininga sveitarfélaga og á **kostnað**
  - b) Áhrif sameininga sveitarfélaga og á **þjónustu**
  - c) Áhrif sameininga sveitarfélaga og á **búferlaflutninga**
3. Sviðsmyndagreining
4. Samstarf
5. Aðrar forrannsóknir
  - a) Áhrif íbúafjölda á kosningaþátttöku

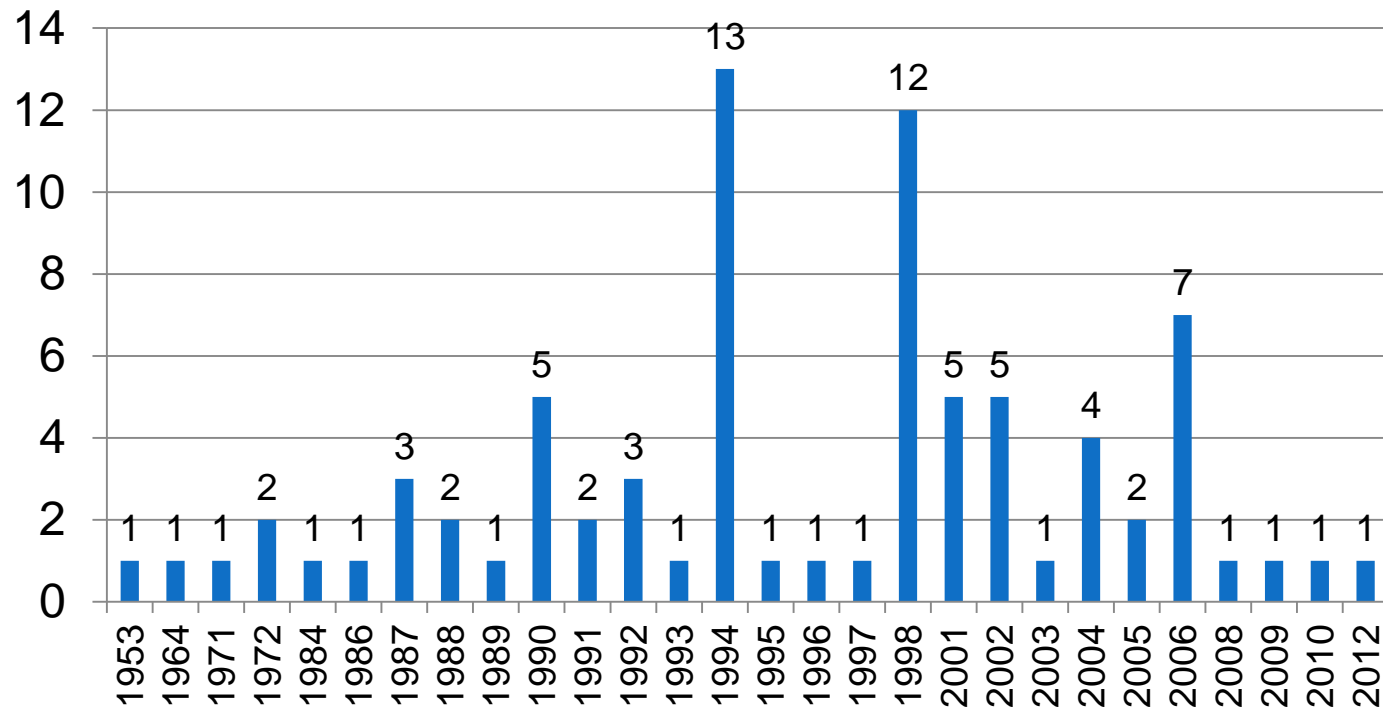

Fjöldi sameinaðra sveitarfélaga (233)

Fjöldi sameininga (80)

Rannsóknarspurningar

1. Hefur meðalkostnaður sveitarfélaga lækkað í kjölfar sameininga í samanburði við þau sem ekki sameinuðust.
2. Hefur þjónusta sveitarfélaga breyst í kjölfar sameininga?
  - Skoðun íbúanna
3. Hafa búferlaflutningar tekið breytingum í kjölfar sameininga?

Aðferðir og gögn

- Tölfræðileg greining á fyrirliggjandi gögnum (aðhvarfsgreining)
  - **Meðalkostnaður**
    - Tímabil: 2004-2010
    - Fjöldi athuganna = 242-437
    - Átta sameiningar gögnunum
  - **Búferlaflutningar:**
    - Tímabil 1995-2006
    - Fjöldi athuganna = 767
    - 38 sameiningar prófaðar (um helmingur allra)
- Tölfræðileg greining á skoðanakönnunargögnum (2013)
  - **Þjónusta**
    - 911 þátttakendur
    - Úr aðeins átta fyrrgreindum sveitarfélögum
      - Heildaríbúafjöldi 15.594

Meðalkostnaður: Samantekin áhrif

- Því **fleiri** sveitarfélög og **ólík** sem sveitarfélögin eru í því líklegra er að meðalkostnaður lækki í kjölfar sameininga.
- Sérstaklega í **atvinnu-** og **menningarmálum** (Íþróttá- og æskulýðsmálum).
- Hins vegar bera, **atvinnu-** og **menningarmál** eingöngu **5%** af heildarkostnaði sveitarfélaga. (Íþróttá- og æskulýðsmál 13%)

Þjónustustig: Samandregnar niðurstöður

- Íbúarnir hafa orðið varir við betri þjónustu í kjölfar sameininga.
- Ekki þó í smærri sveitarfélögum sameininganna.
- Meðal þriggja dýrustu málaflokka sveitarfélaga er þjónusta við íprótta- og æskulýðsmál líklegust til að batna í kjölfar sameininga
  - Niðurstöðurnar voru allt að því hvorki/né fyrir hina tvo (félagsþjónustu og fræðslu- og uppeldismál)
- Annað:
  - Lýðræði veikist – síður í kjarnanum
  - Samkennd veikist
  - Neikvæði eykst

Búferlaflutningar: Samandregnar niðurstöður

- Neikvæð áhrif
  - Ólík sveitarfélög – endurteknar sameiningar
- Jákvæð áhrif
  - Fá sveitarsveitarfélög í sameiningunni
    - Þeim mun færi því betra

Samanteknar niðurstöður

- Meðalkostnaður er líklegur til að lækka í kjölfar sameiningar ef sameinuð sveitarfélögin eru ólík.
- Í því tilfalli:
  - Er þjónustan líklegri til að versna
    - Þ.e. mismunur þjónustunnar eykst landfræðilega
  - Líkurnar á brottflutningi aukast
  - Samkennd veikist
  - Neikvæðin eykst
  - Lýðræði veikist

Fimm sviðsmyndir

1. Skorradalshreppur, Eyja- og Miklaholtshreppur og Borgarbyggð
2. Helgafellsveit og Stykkishólmsbær
3. Snæfellsnes: Grundarfjarðarbær, Stykkishólmsbær, Snæfellsbær og Helgafellssveit
4. Akraborg: Akranes, Hvalfjarðarsveit, Borgarbyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur og Skorradalshreppur
5. Dalir og Strandir: Reykhólahreppur, Dalabyggð og Strandabyggð

Stykkishólmsbær og Helgafellssveit

- Gæði þjónustu (+)
  - Sveitarfélögin ólík (að stærð)
- Aðgengi (-)
  - Versnar, gerir það almennt
- Svæðapróun (+/-)
  - Ólík sveitarfélög = meiri hættu á brottfl. eftir sameiningu
- Staða lýðræðis (-)
  - Skoðanakönnun.
- Kjörsókn (+/-)
  - Nú þegar á pari
- Rekstur (+)
  - Heildarhagræðið 0,2% á ári.

Skorradalshreppur, Eyja- og Miklaholtshreppur og Borgarbyggð

- Gæði þjónustu (+)
  - Sveitarfélögin ólík
- Aðgengi (-)
  - Versnar, gerir það almennt
- Svæðapróun (-)
  - (-) Ólík sveitarfélög (+) Skipulagsmál (-) endurteknar sameiningar
- Staða lýðræðis (-)
  - Skoðanakönnun.
- Kjörsókn (+/-)
  - kosningaþátttaka gæti lagast vegna hlutbundinna kosninga
- Rekstur (++)
  - Heildarhagræðið 2,4% á ári.

Snæfellsnes

- Gæði þjónustu (++)
  - Skoðanakönnun – sveitarfélögin frekar lík að stærð
- Aðgengi (-)
  - Versnar, gerir það almennt
- Svæðapróun (+)
  - Einsleitt svæði + frekar lík sveitarfélög (en mörg -)
- Staða lýðræðis (--)
  - Skoðanakönnun – mörg sveitarfélög fáir íbúar við kjarnann
- Kjörsókn (-)
  - Rannsókn + vegna þess að hún er óvenju há núna
- Rekstur (++)
  - Heildarhagræðið 4,7% á ári.

Akraborg

- Gæði þjónustu (+)
  - Skoðanakönnun – sveitarfélögin ólík
- Aðgengi (-)
  - Versnar, gerir það almennt
- Svæðapróun (-)
  - Ólík sveitarfélög = meiri hættu á brottfl. (síendurtekning)
- Staða lýðræðis (--)
  - Skoðanakönnun – mörg sveitarfélög fáir íbúar við kjarnann
- Kjörsókn (-)
  - Kosningaþátttaka dregst saman vegna mikillar stærðar (íbúar) sveitarfélagsins
- Rekstur (++)
  - Heildarhagræðið 3,3% á ári

Dalir og strandir

- Gæði þjónustu (+++)
  - Sveitarfélögin lík að stærð
- Aðgengi(-)
  - Versnar, gerir það almennt
- Svæðapróun (+)
  - Lík sveitarfélög = minni hættu á brottfl. eftir sameiningu
- Staða lýðræðis (-)
  - Skoðanakönnun.
- Kjörsókn (+/-)
  - kosningaþátttaka gæti lagast vegna hlutbundinna kosninga
- Rekstur (++)
  - Heildarhagræðið 5,8% á ári.

Niðurstöður

SVIÐSMYNDIR	1	2	3	4	5
MATSÞÆTTIR	Skorradalshr., Borgarbyggð og EM	Helgafellssveit og Stykkishólmur	Snæfellsnes	Akraborg	Dalir og Strandir
Gæði þjónustu	(+)	(+)	(++)	(+)	(+++)
Aðgengi þjónustu	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Svæðapróun	(-)	(+/-)	(+)	(-)	(+)
Staða lýðræðis	(-)	(-)	(--)	(--)	(-)
Kjörsókn	(+/-)	(+/-)	(-)	(-)	(+/-)
Rekstur	(++)	(+)	(++)	(++)	(++)
Æskilegust (1), Óæskilegust (5)	4-5	4-5	2	3	1

Land	Fjöldi sveitarfélaga	Meðalstærð sveitarfélaga (meðalíbúafjöldi)	Stærð lands km ²	Meðalstærð sveitarfélaga í km ²
Færeyjar	30	1.621	1.393	46
Tékkland	6.249	1.640	78.865	13
Frakkland	36.683	1.720	640.679	17
Slóvakía	2.891	1.870	49.037	17
Sviss	2.758	2.700	41.284	15
Ungverjaland	3.175	3.170	93.028	29
Austurríki	2.357	3.510	83.871	36
Lúxemborg	116	4.080	2.586	22
Ísland	74	4.292	103.000	1.392
Lettland	527	4.340	64.559	123
Spánn	8.111	5.430	505.992	62
Eistland	227	5.930	45.227	199
Býskaland	12.312	6.690	357.114	29
Rúmenía	3.173	6.800	238.391	75
Ítalía	8.101	7.270	301.336	37
Slóvenía	210	9.560	20.273	97
Grikkland	1.034	10.750	131.990	128
Noregur	431	11.010	323.802	751
Finnland	416	12.660	338.424	814
Grænland	4	14.062	2.166.086	541.522
Pólland	2.478	15.390	312.679	126
Belgía	589	17.910	30.528	52
Búlgaríja	264	29.090	110.879	420
Svíþjóð	290	31.310	450.295	1.553
Portúgal	308	34.380	92.090	299
Holland	443	36.890	41.850	94
Írland	114	37.310	70.273	616
Danmörk	98	55.480	43.094	440
Litháen	60	56.570	65.300	1.088
Bretland	437	139.480	242.900	556
Miögildi	440	8.415	92.559	110

Samstarf sveitarfélaga

- Mikil jákvæðni gagnvart samstarfi
- Frávik
  - Sveitarstjórar og „reynslubolta“ almennt neikvæðari gagnvart samstarfi en „nýgræðingar“
  - Stærri sveitarfélög
    - Jákvæðari núverandi samstarfsverkefnum
  - Minni sveitarfélög
    - Jákvæðari verkefnum sem lítið samstarf er um

Áhuga- verðustu verkefni (37 í allt)

Sæti	Verkefni
1	Ráðgjafapjónusta
2	Almannavarnir
3	Refa- og minkaeyðing
4	Gáma- og flokkunarstöðvar
5	Íþrótt- og æskulýðsmál
6	Afrétta- og fjallskilamál
7	Slökkvilið
8	Útboð verklegra framkvæmda
9	Félagsstarf aldraðra
10	Sorpirða
11	Forðagæsla
12	Skipulags- og byggingarfulltrúi
13	Tónlistarskóli
14	Félagsleg þjónusta
15	Liðveisla og ferðapjónusta
16	Vatns- og fráveitur
17	Áhaldahús/verktakar
18	Dvalarheimili
19	Félagslegar leiguíbúðir
20	Félagsmiðstöðvar
21	Dvalarheimili aldraðra

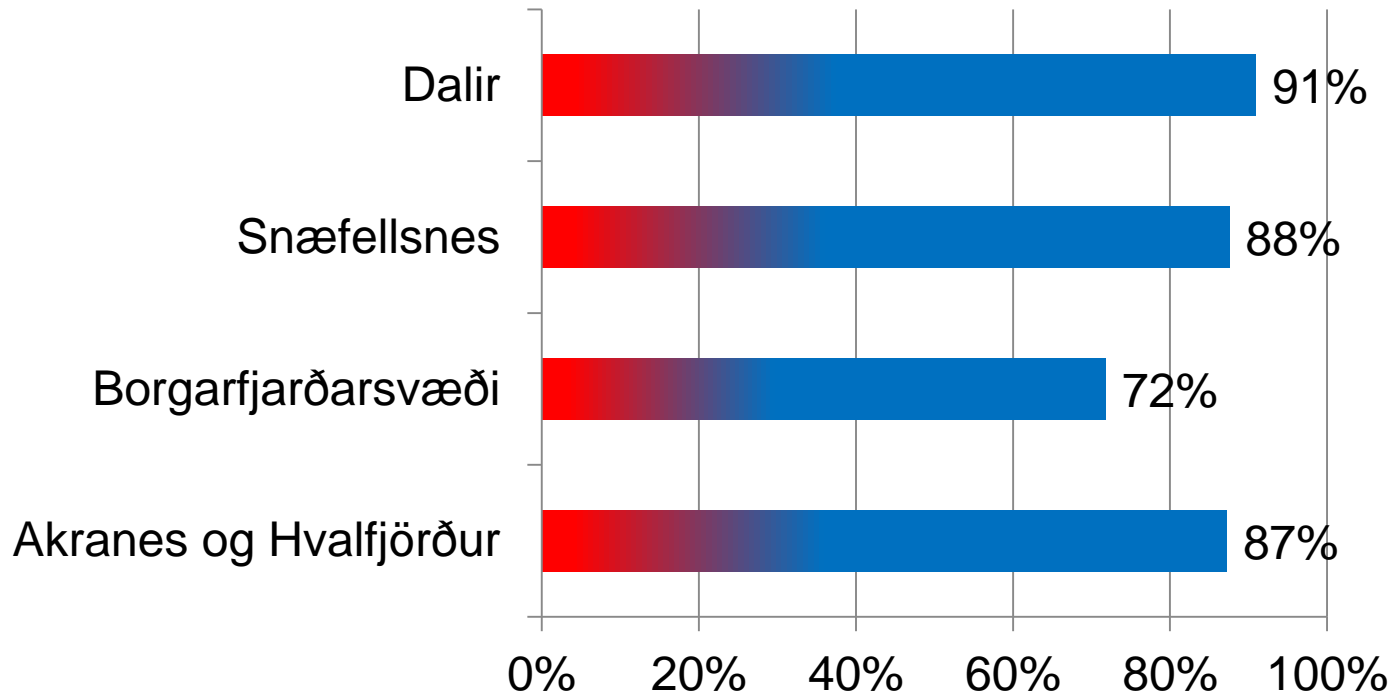

Fyrirtækjakönnun 2013

- Lögð fyrir að hausti 2013
- Lokað september 2013
- Vefkönnun
- Rétt tæplega 200 þátttakendur
  - Fyrirtæki á Vesturlandi rúmleg 900

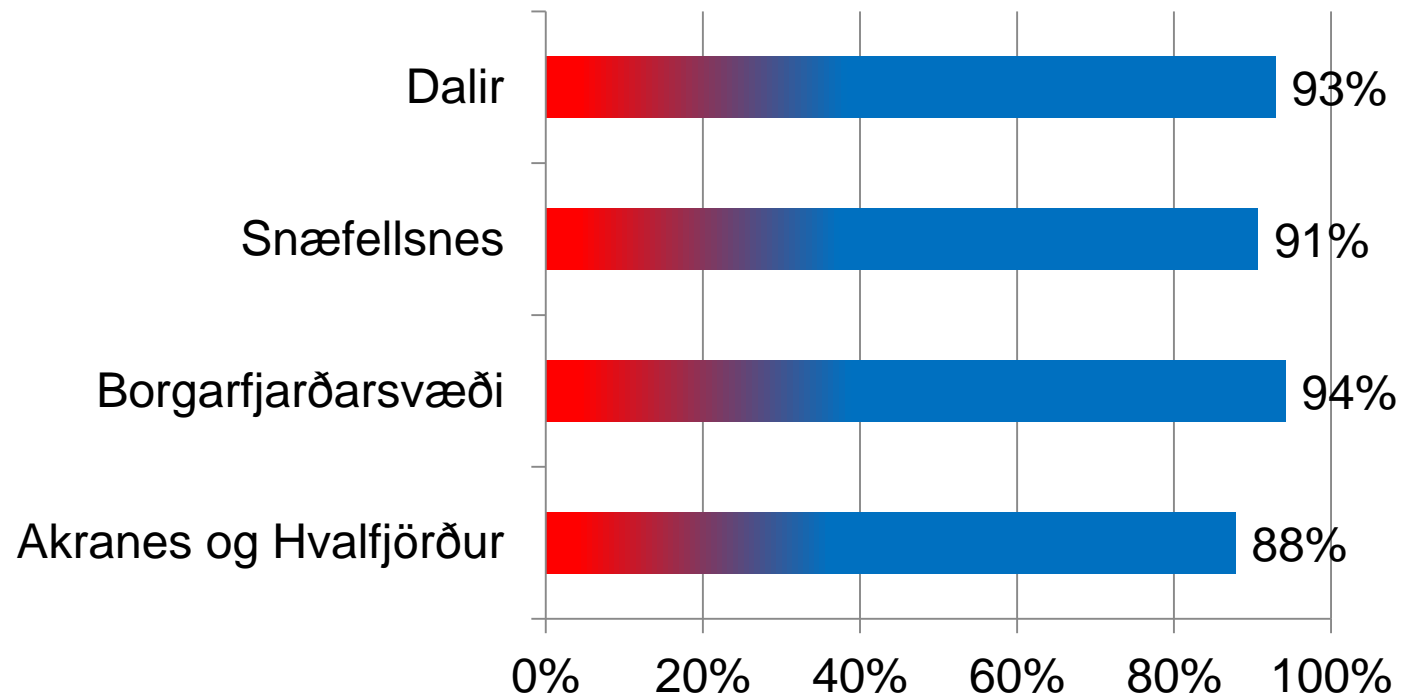
Hver hefur afkoma (hagnaður/tap) fyrirtækisins verið undanfarin ár?

Oftast hagnaður eða í jafnvægi sl. 5-10 ár

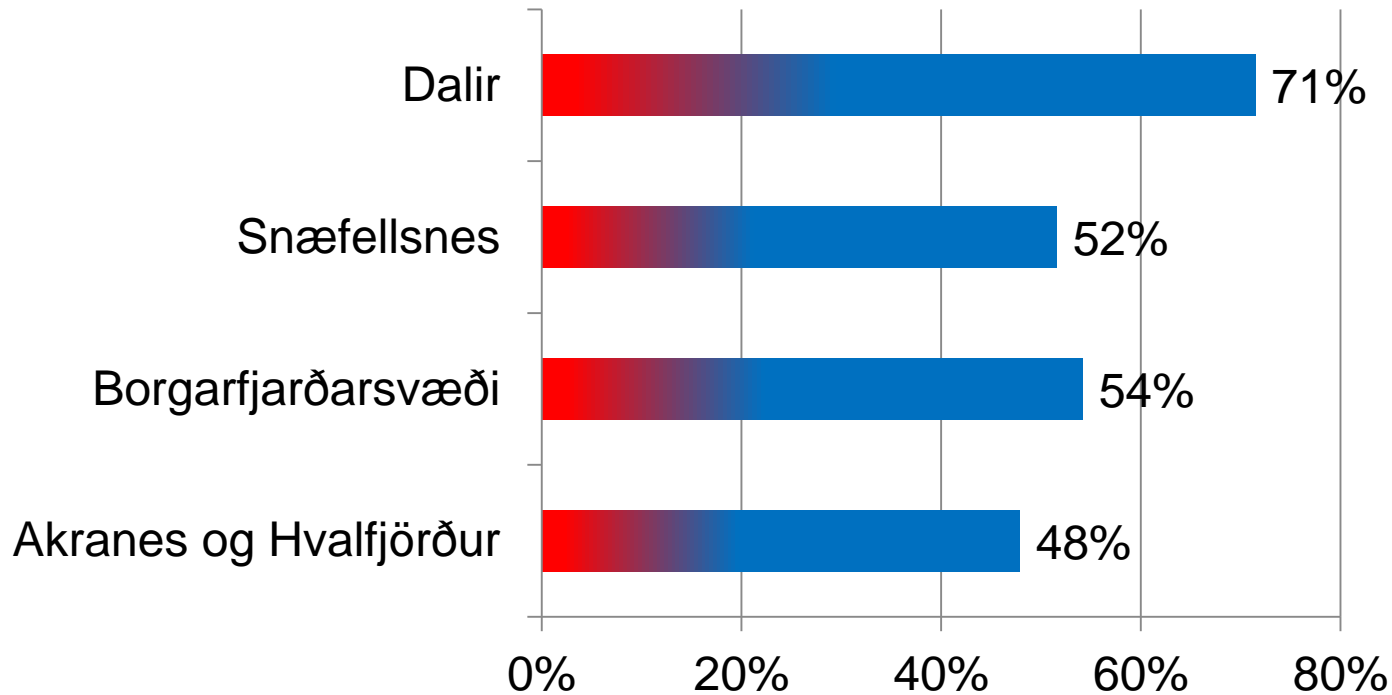
Telur þú að starfsmönnum hjá fyrirtækinu eigi eftir að fjölga eða fækka á næstu 12 mánuðum

Fjölga eða standa í stað.

Að hve miklu leyti eru ferðamenn (innlendir og erlendir) viðskiptavinir fyrirtækis þíns?

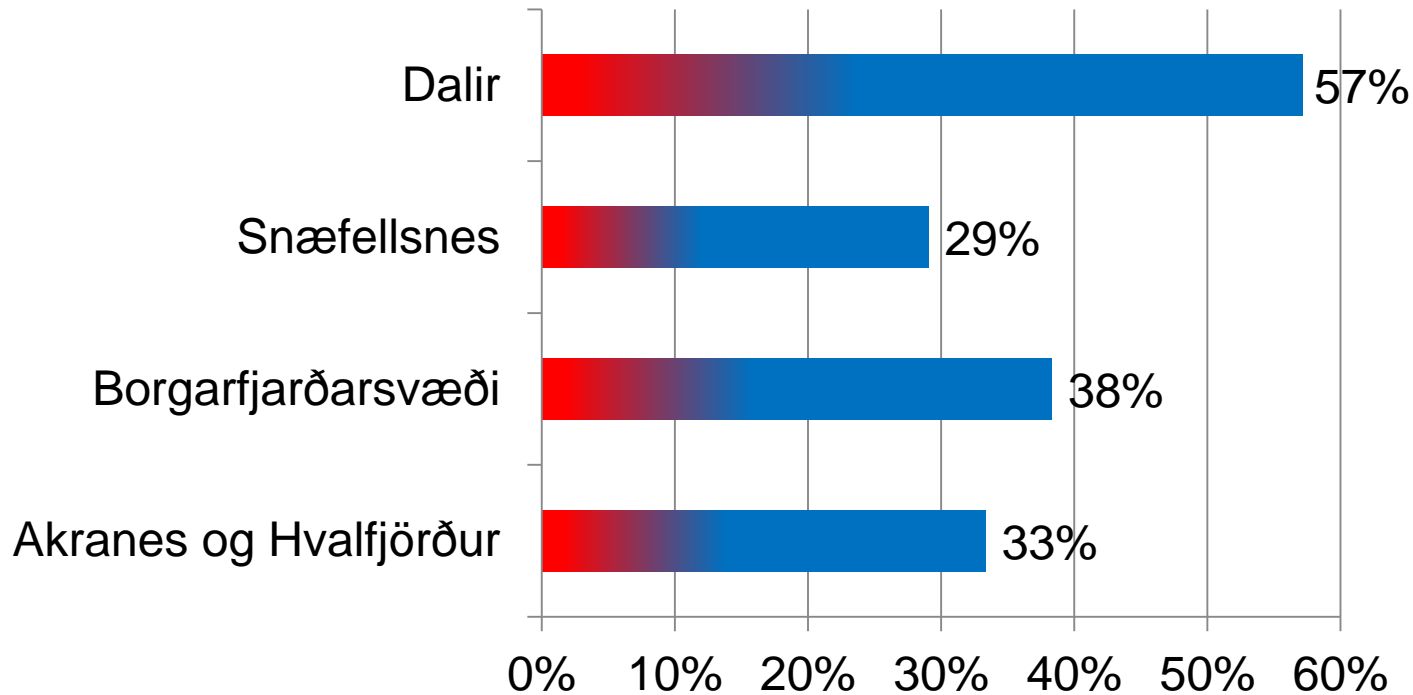

Að miklu eða litlu leyti

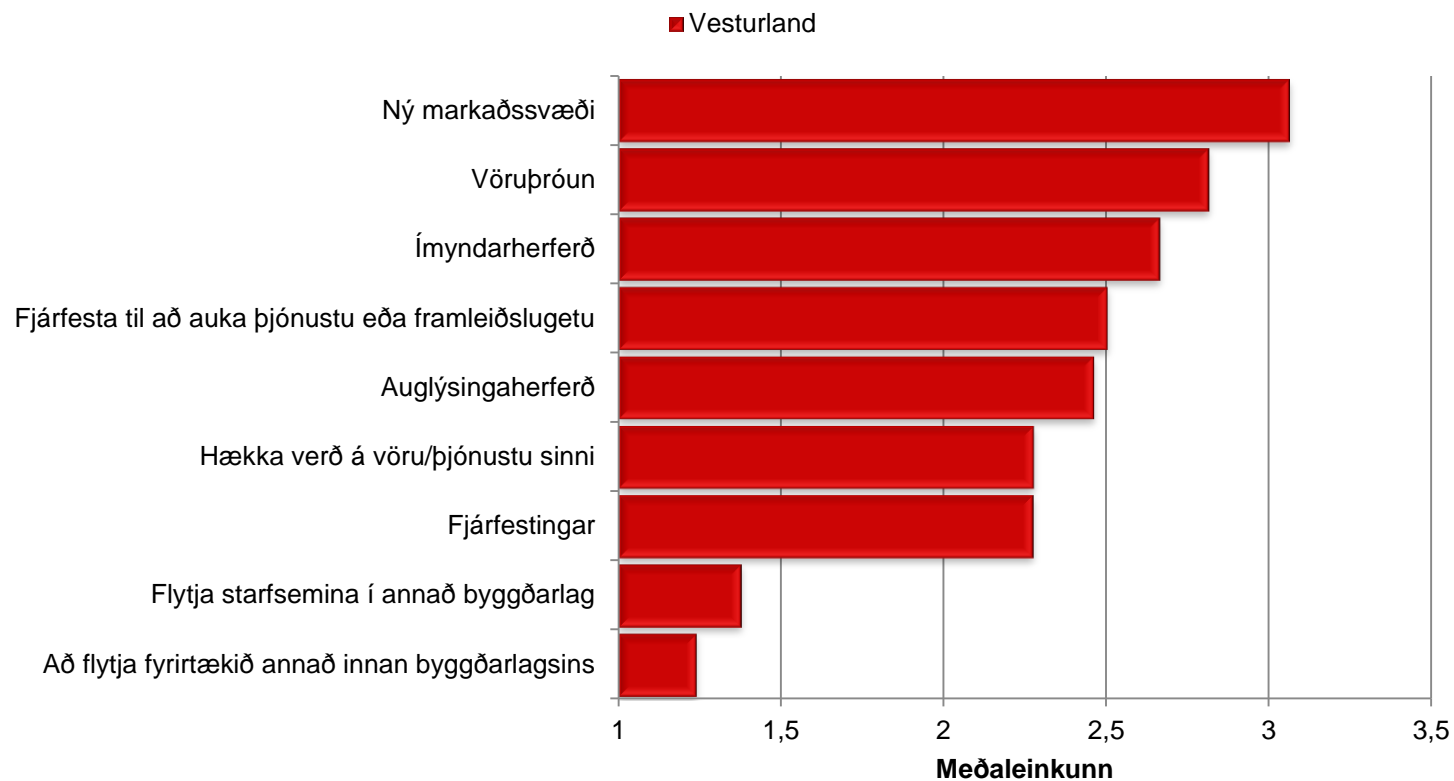

Að hve miklu leyti hefur fyrirtæki þitt tekjur af menningu og listum?

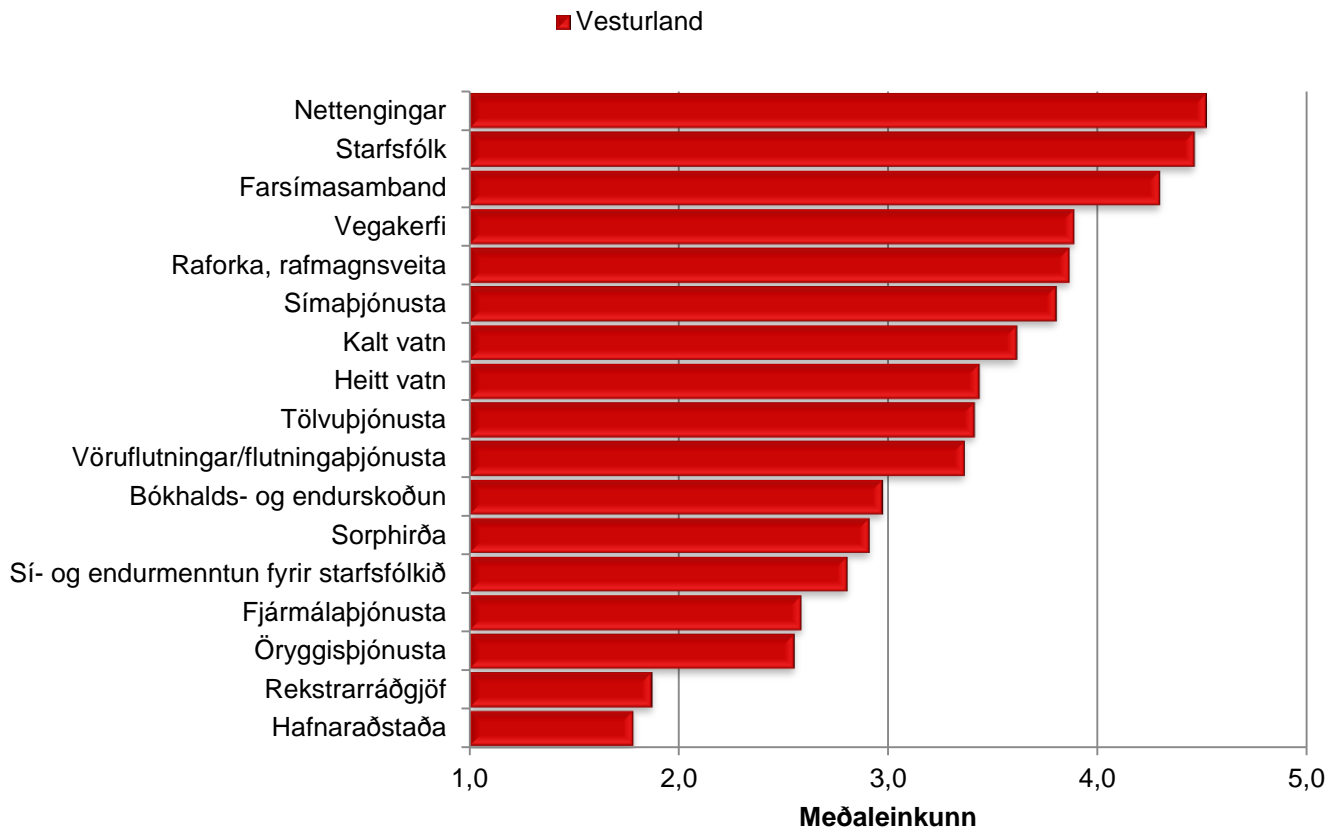

Að miklu eða litlu leyti

Hver eru helstu sóknarfæri fyrirtækisins?

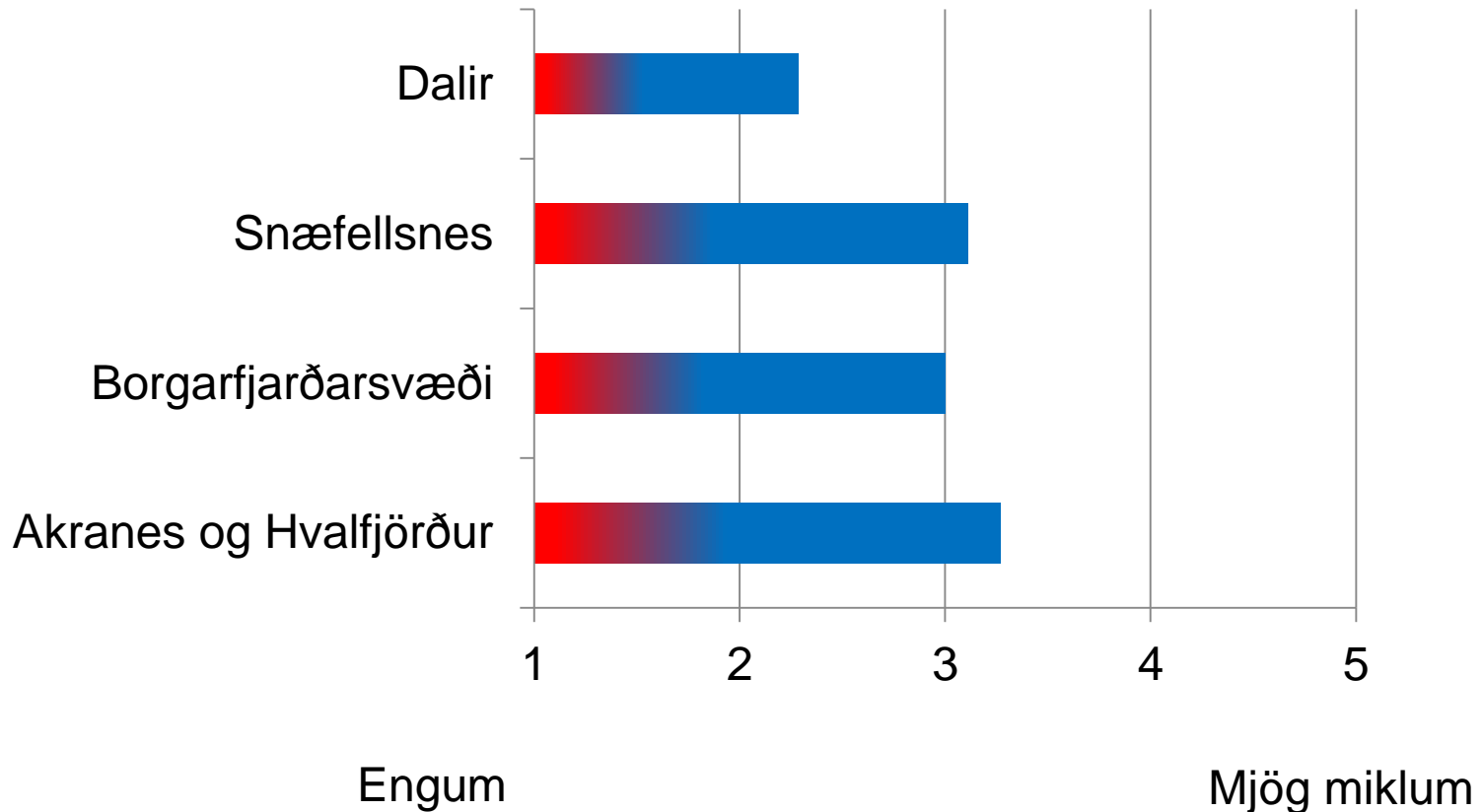

Hversu mikilvæg er eftirfarandi þjónusta/aðföng fyrir starfsemi fyrirtækisins?

Fyrirtækið er í samkeppni við mörg fyrirtæki

Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi

siðu

Virkni

Innsýn

Stillingar

Samtök sveit
Community Organ

Timeline

About

FÓLK

397 ánægjufni
3 heimsóknir

SSV
Samtök sveitarfélaga
á Vesturlandi

Fyrirspurn Veftré

Um SSV
Skrifstofa SSV
Fundargerðir
Ályktanir aðalfundar
Stjórn og nefndir SSV
Heilbrigðisnefnd Vesturlands
Sorpurðun Vesturlands
Fréttir
English
Síma- og netfangaskrá starfsmanna
Sóknarætlun Vesturlands

Akranes

Mats

Þróun og ráðgjöf
Um þróun og ráðgjöf
Viðveruþróun atvinnuráðgjafa
Stoðkerfi atvinnulífsins
Lán og styrkir
Útgáfa

SSV á facebook

Innskrá To use Facebook's social plugins, you must switch from using Facebook as Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi to using Facebook as Vífill Karlsson.

Framhaldsaðalfundur og málþing 18. sept.

Framhaldsaðalfundur og málþing SSV verður haldið í Dalabúð í Búða september n.k. Dagskráin er hér.

Stjórnin.

Meira

Páll Brynjarsson kemur til starfa

Páll Brynjarsson hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri SSV. Hann mun hefja n.k. Páll er boðinn velkominn til starfa hjá SSV en hann var valinn úr hópi 1 áður sveitarstjóri Borgarbyggðar.

Meira

Smásöluverslanir í Borgarnesi

Nýlega kynnti Vífill Karlsson hjá Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi niðurs sem unnin var með nemendum og Bjarna Þór Traustasyni kennara við Me Aðalmarkmið könnunarinnar var að kanna hvað viðskiptavinir sem búa utan Bo við smásöluverslanir í Borgarnesi. Í svæðahagfræðilegu tilliti segir þá smásöluverslun í Borgarnesi er útflutningsfyrirtæki sveitarfélagsins. Þess utan áhrifabætti á kauphegðun viðskiptavanna.

Meira

VAXTARSAMNINGUR VESTURLANDS

MYNDIR

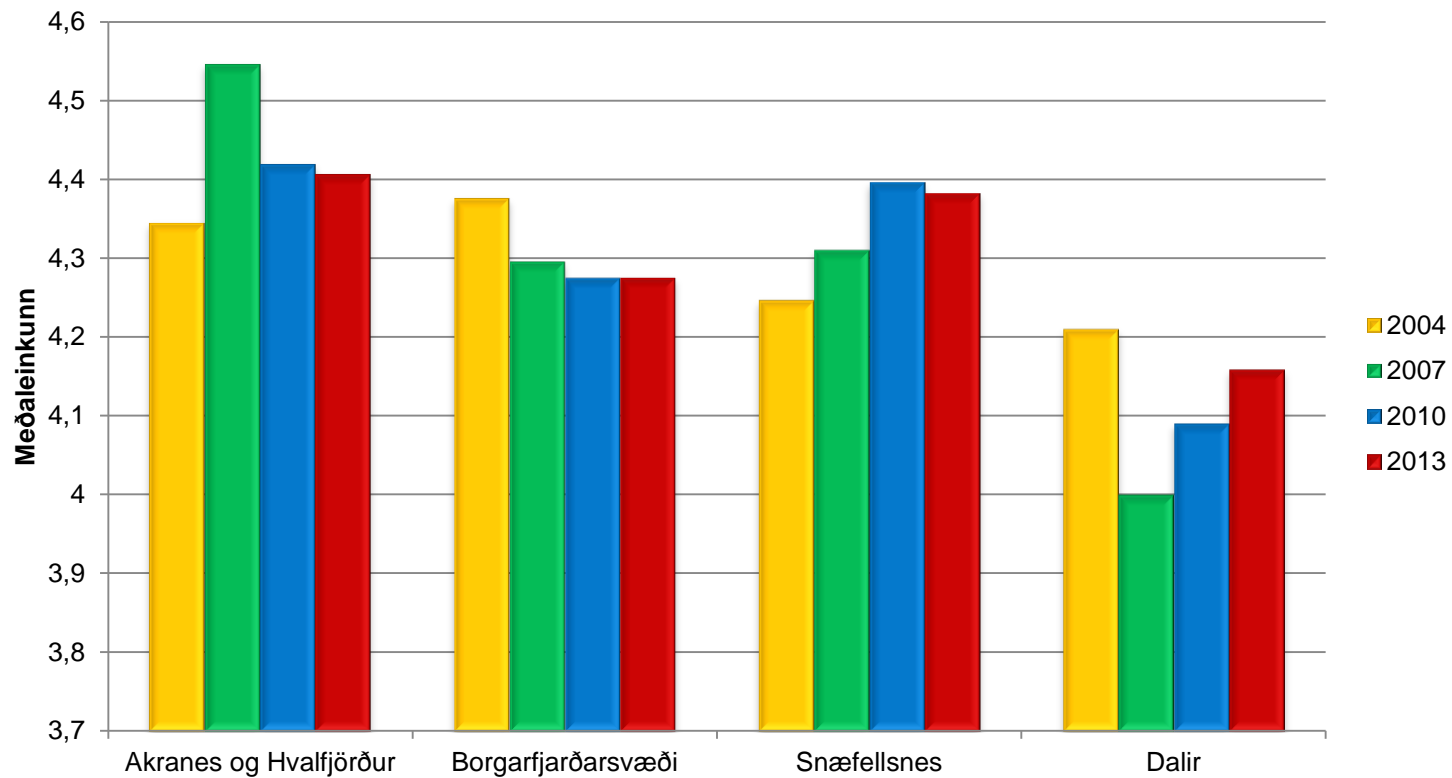

Íbúakönnun 2014

- Lögð fyrir að vori 2013
- Lokað september 2013
- Vefkönnun
- Rúmlega 1000 þátttakendur

Er gott eða slæmt að búa á Vesturlandi?

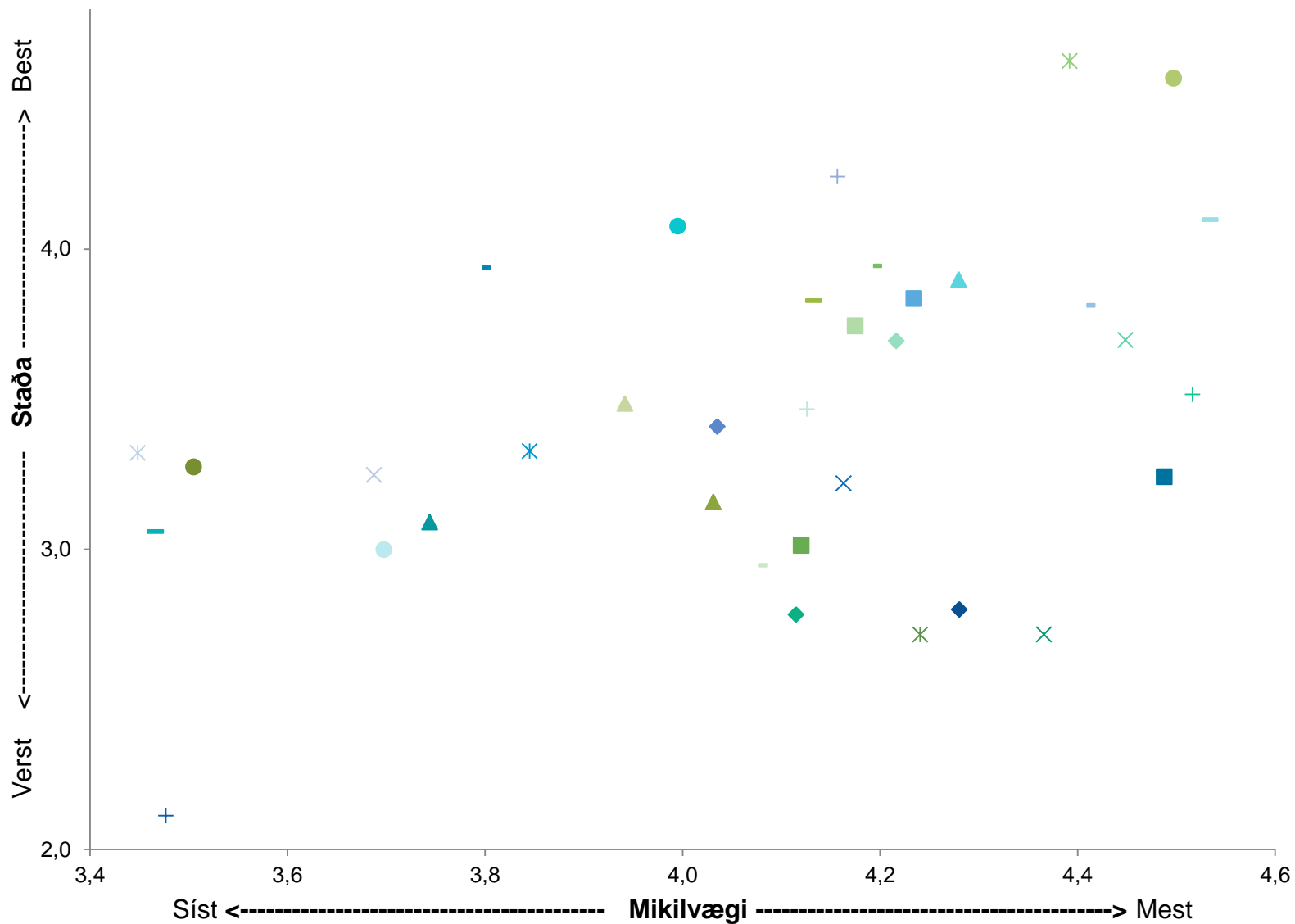

Búsetuskilyrði – greining

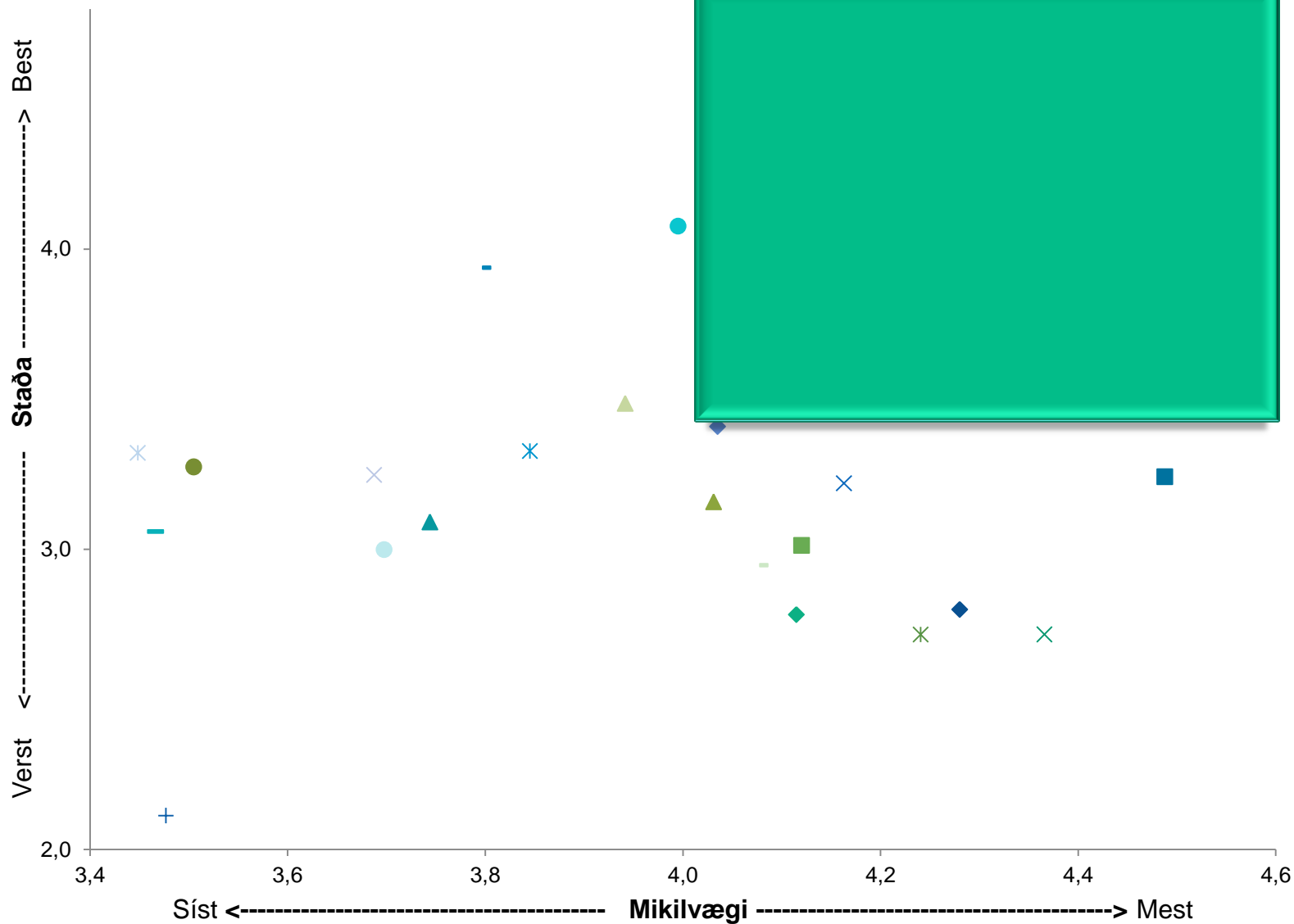
- Gagnlegt að bera saman **breytingar** á milli kannanna (2010 og 2013) og taka **stöðumat** 2013 fyrir hvert svæði.
- Setjum samanburðinn fram myndrænt
  - Tvær myndir: **breytingar** og **stöðumat**.
- Best að lenda hægri horninu efst í báðum myndum
- Verst að lenda í hægra horninu neðst í báðum myndum

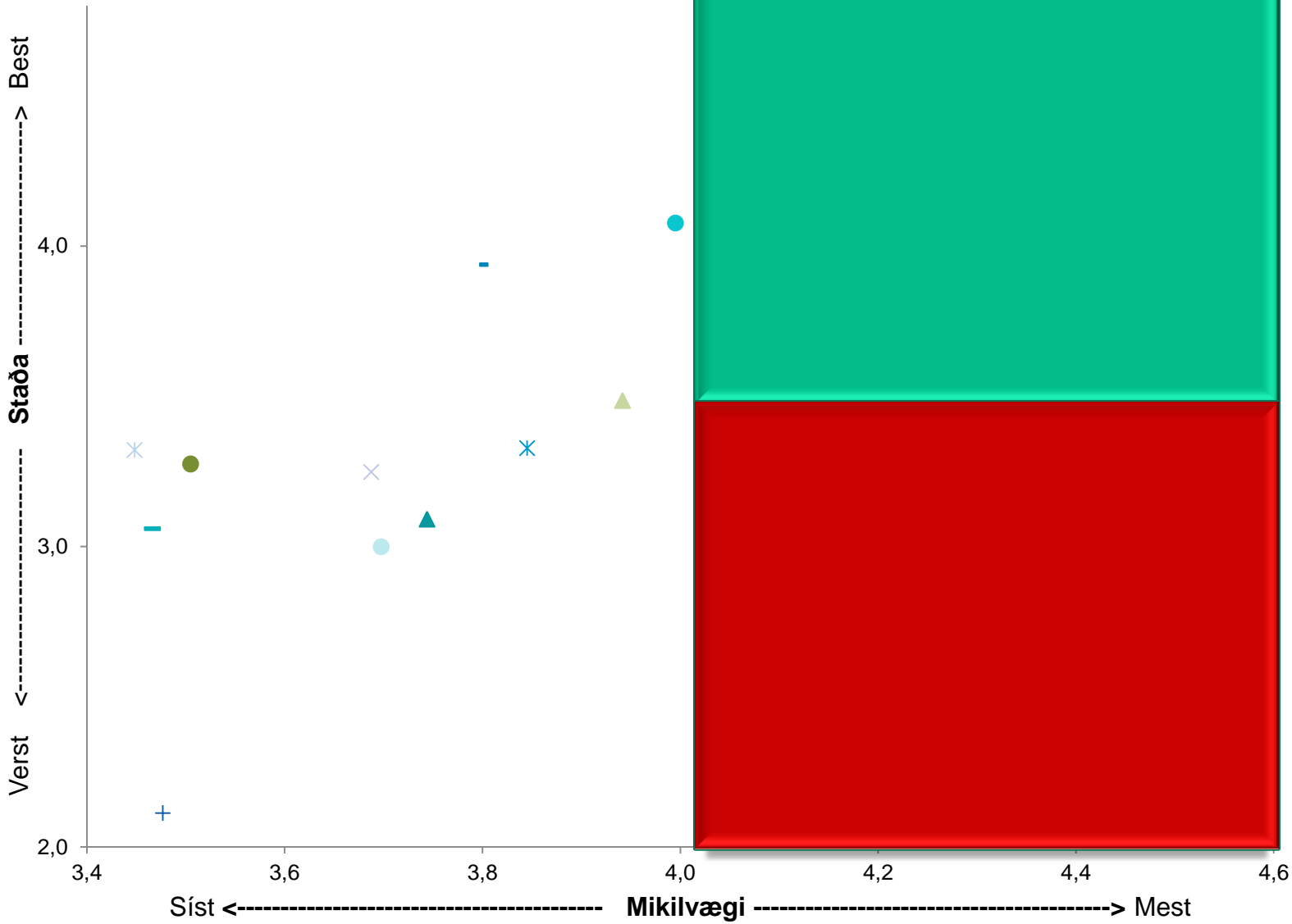
Vesturland - stöðumat

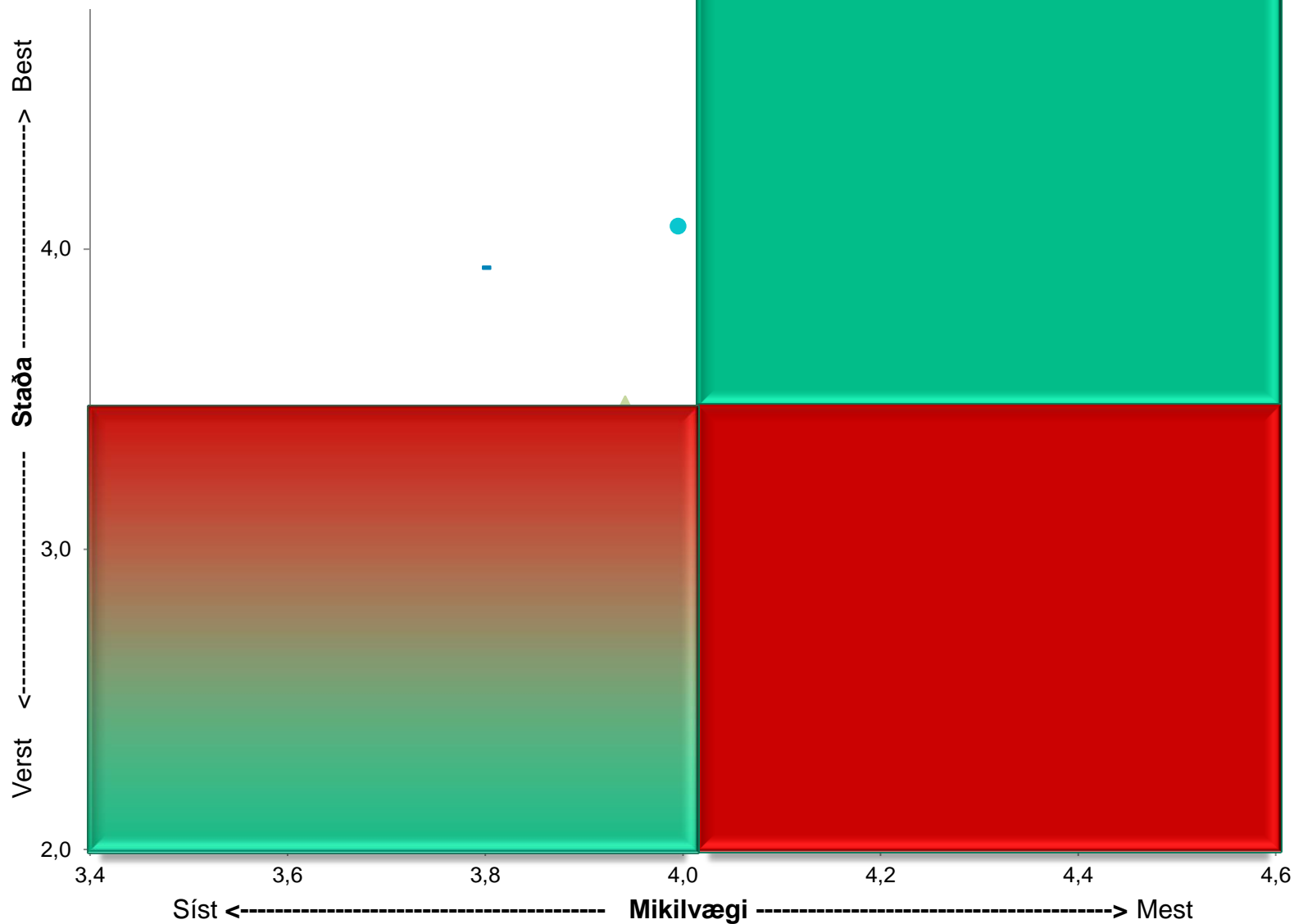
Vesturland - stöðumat

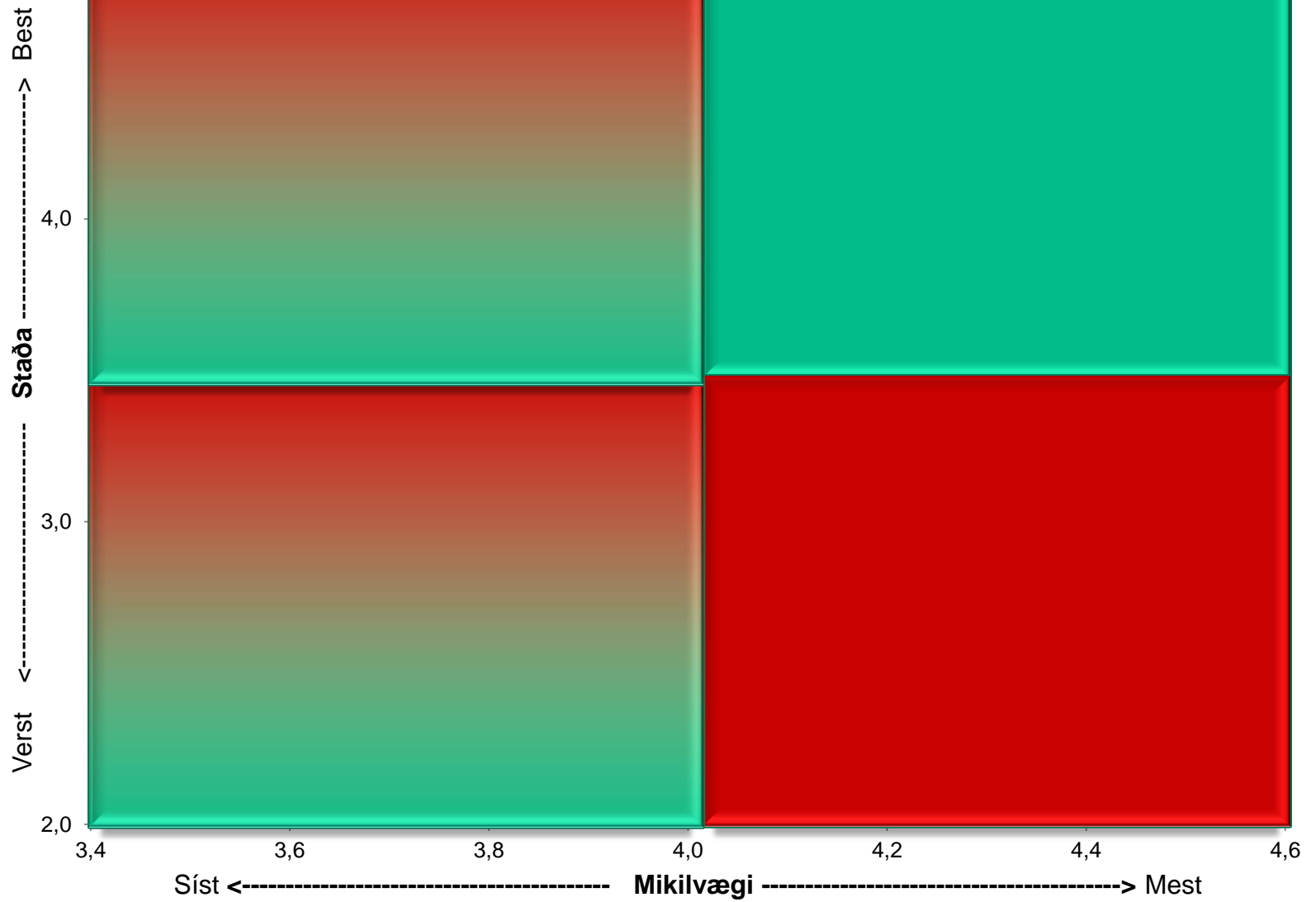
Vesturland - stöðumat

Vesturland - stöðumat

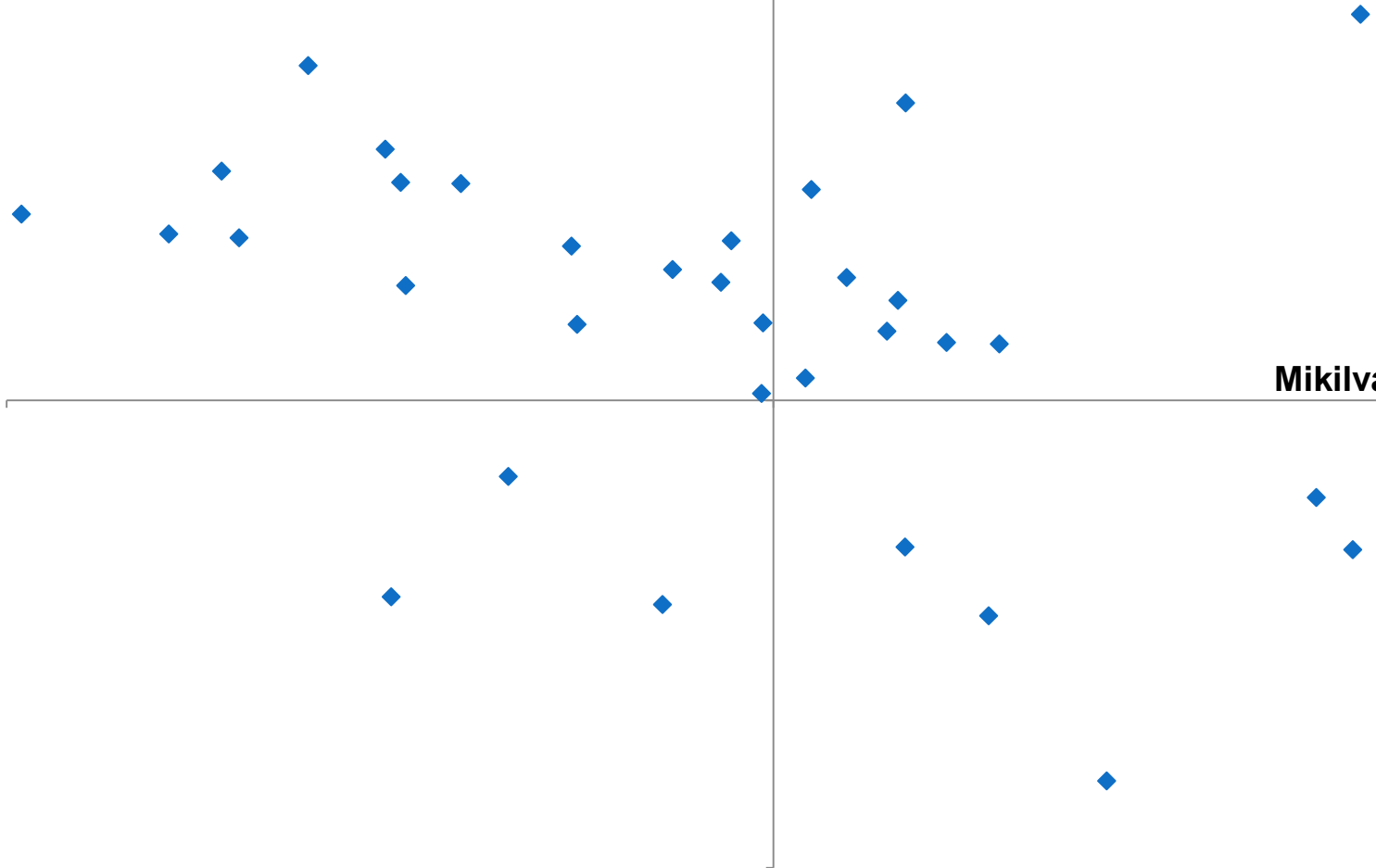
Vesturland - stöðumat

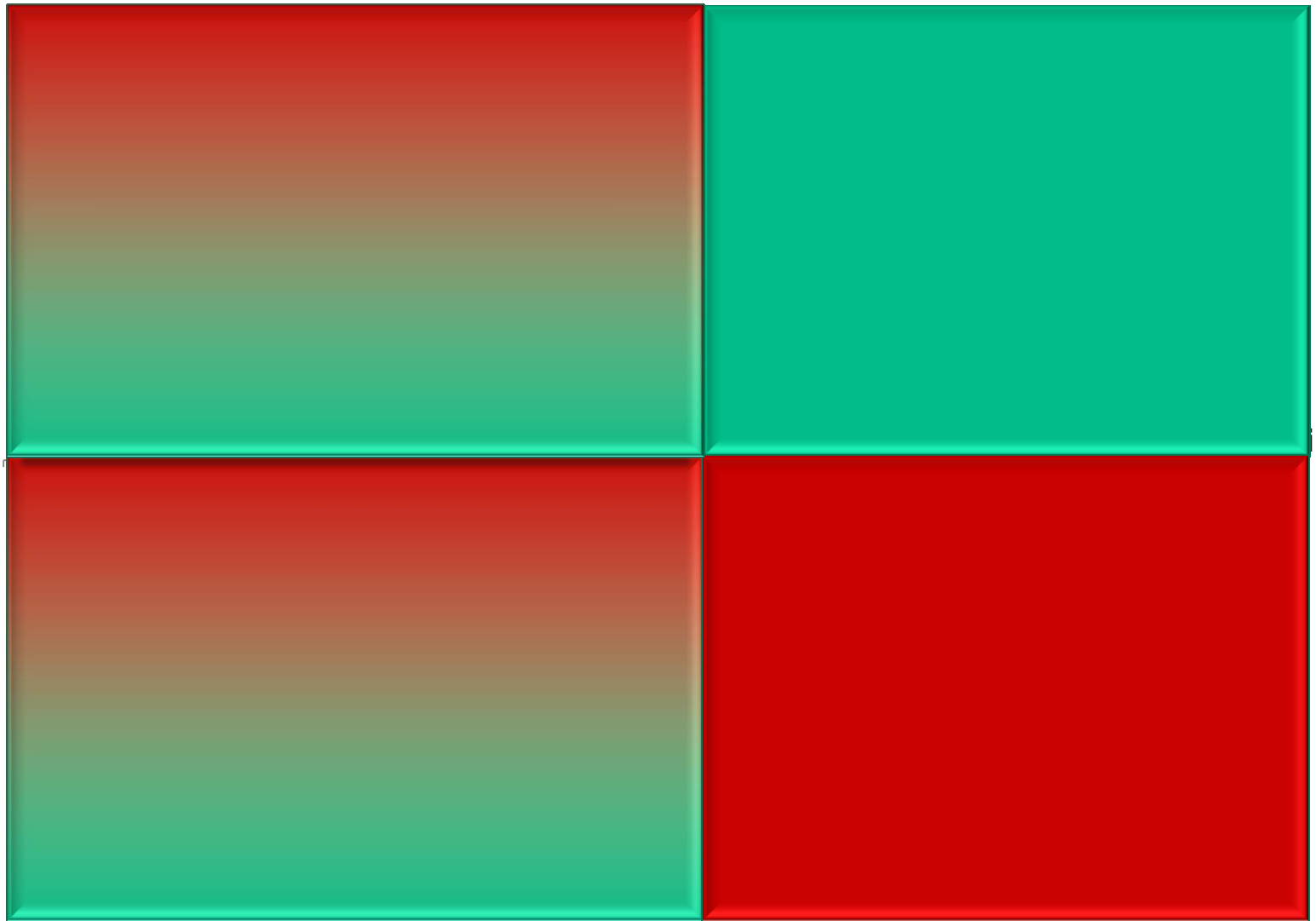
Landsvæði - Breyting

Staða

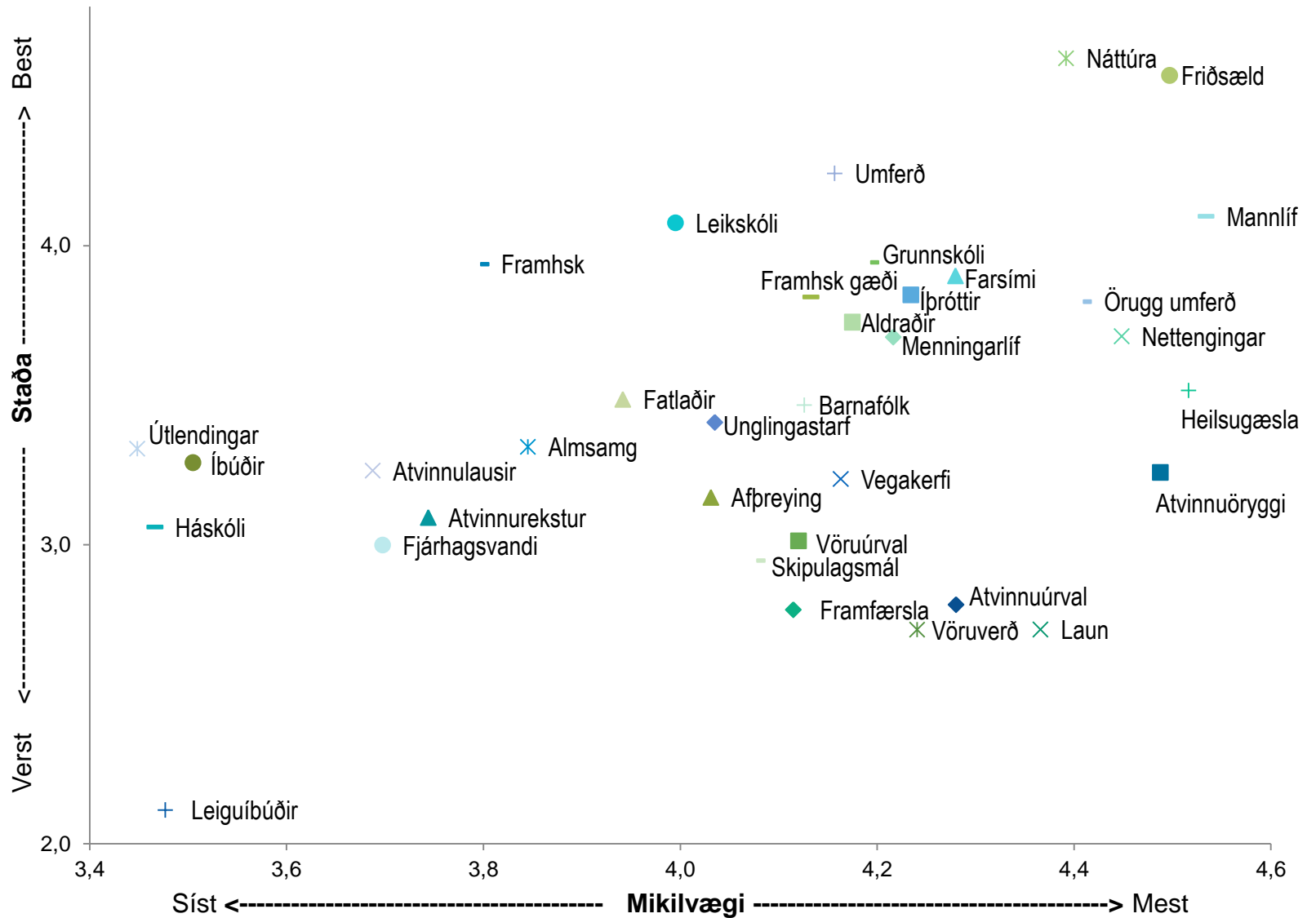
Mikilvægi

Landsvæði

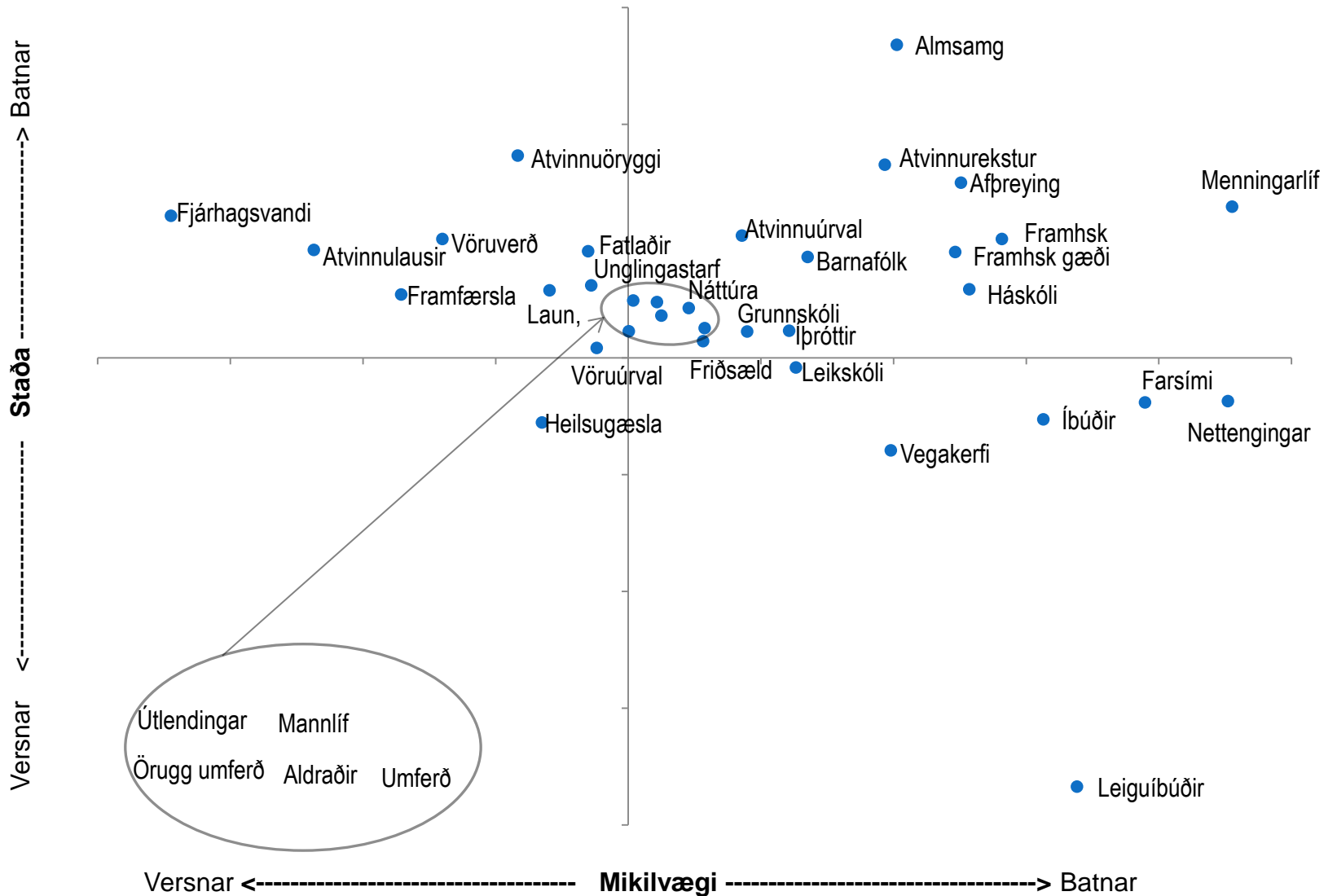

Vesturland - stöðumat

Vesturland - Breytingar

Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi

SIÐU

Virkni

Innsýn

Stillingar

Samtök sveit
Community Organ

Timeline

About

FÓLK

397 ánægjufni
3 heimsóknir

SSV
Samtök sveitarfélaga
á Vesturlandi

Fyrirspurn Veftré

Um SSV
Skrifstofa SSV
Fundargerðir
Ályktanir aðalfundar
Stjórn og nefndir SSV
Heilbrigðisnefnd Vesturlands
Sorpurðun Vesturlands
Fréttir
English
Síma- og netfangaskrá starfsmanna
Sóknarætlun Vesturlands

Akranes

Mats

Þróun og ráðgjöf
Um þróun og ráðgjöf
Viðveruþróun atvinnuráðgjafa
Stoðkerfi atvinnulífsins
Lán og styrkir
Útgáfa

SSV á facebook
Innskrá To use Facebook's social plugins, you must switch from using Facebook as Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi to using Facebook as Vífill Karlsson.

Framhaldsaðalfundur og málþing 18. sept.

Framhaldsaðalfundur og málþing SSV verður haldið í Dalabúð í Búða september n.k. Dagskráin er hér.

Stjórnin.

Meira

Páll Brynjarsson kemur til starfa

Páll Brynjarsson hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri SSV. Hann mun hefja n.k. Páll er boðinn velkominn til starfa hjá SSV en hann var valinn úr hópi 1 áður sveitarstjóri Borgarbyggðar.

Meira

Smásöluverslanir í Borgarnesi

Nýlega kynnti Vífill Karlsson hjá Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi niðurs sem unnin var með nemendum og Bjarna Þór Traustasyni kennara við Me Aðalmarkmið könnunarinnar var að kanna hvað viðskiptavinir sem búa utan Bo við smásöluverslanir í Borgarnesi. Í svæðahagfræðilegu tilliti segir þá smásöluverslun í Borgarnesi er útflutningsfyrirtæki sveitarfélagsins. Þess utan áhrifabætti á kauphegðun viðskiptavanna.

Meira

VAXTARSAMNINGUR VESTURLANDS

MYNDIR

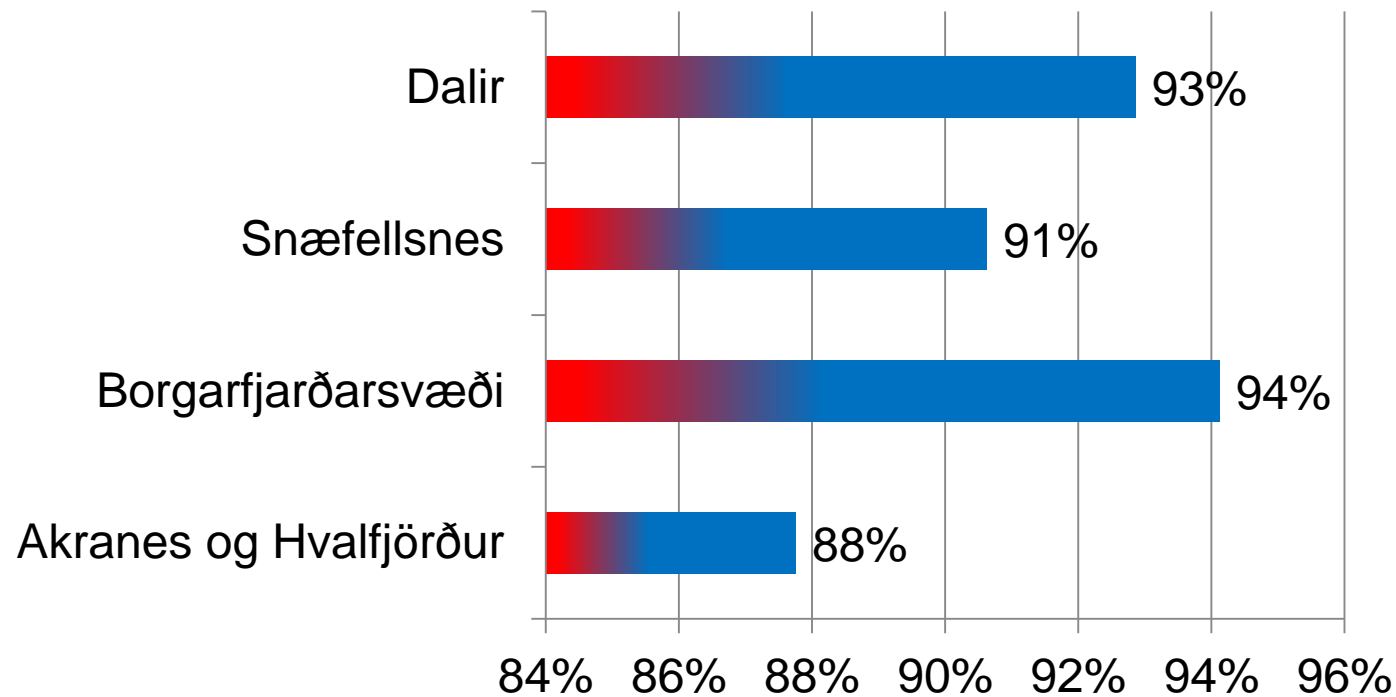

Takk!

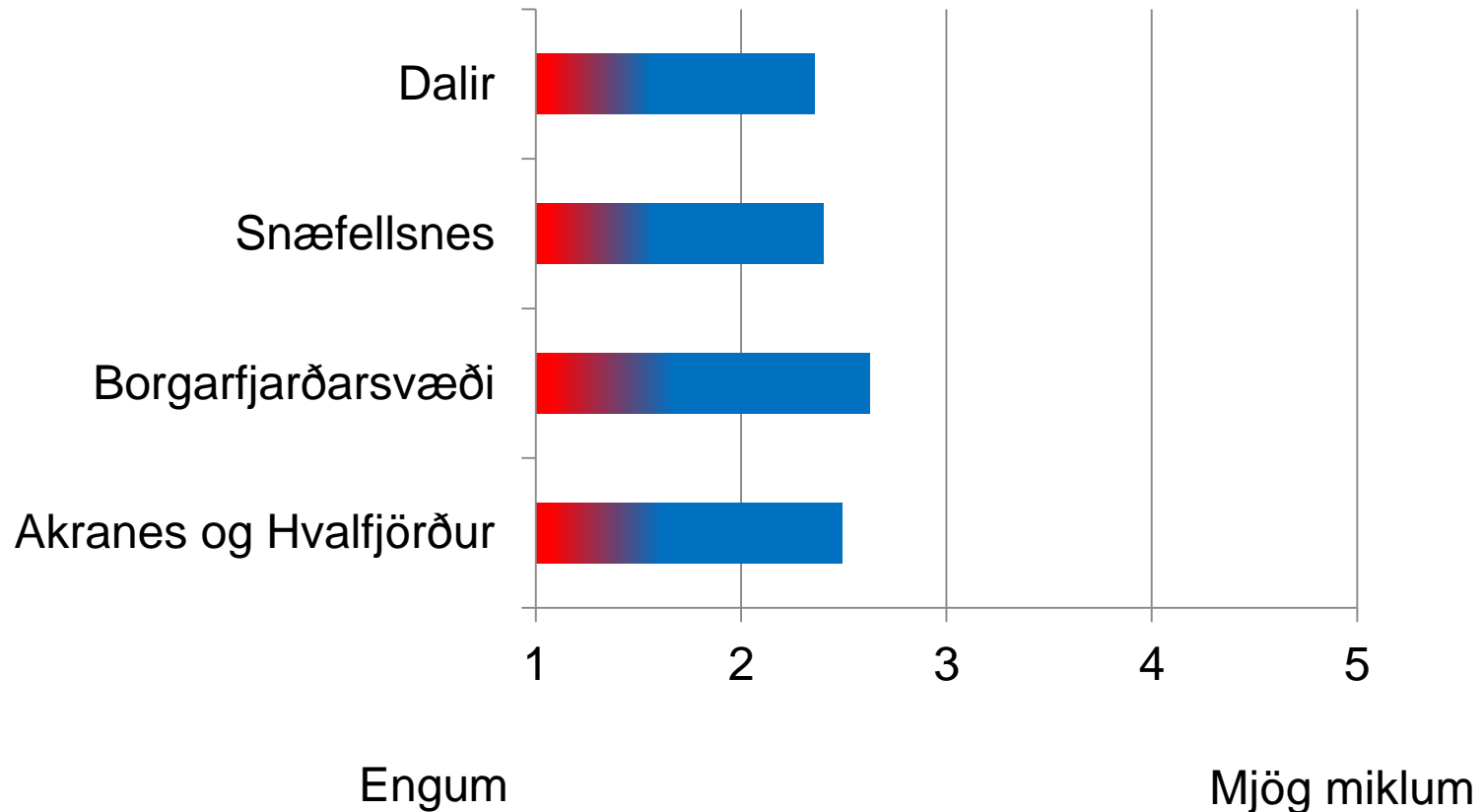
Telur þú að starfsmönnum hjá fyrirtækinu eigi eftir að fjölga eða fækka á næstu 12 mánuðum

Fjölga eða standa í stað.

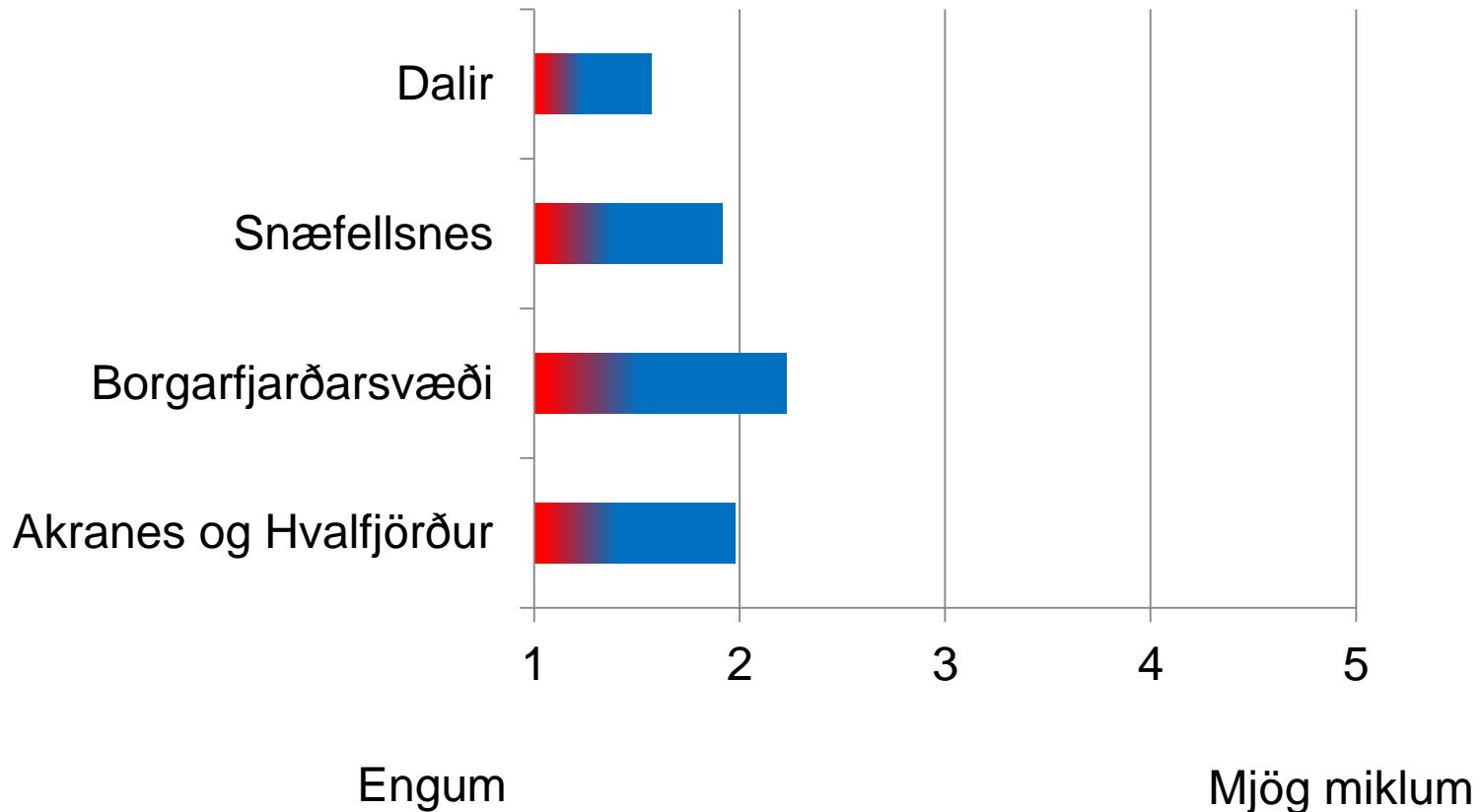

Fyrirtækið ver fjármunum í endurmenntun starfsmanna

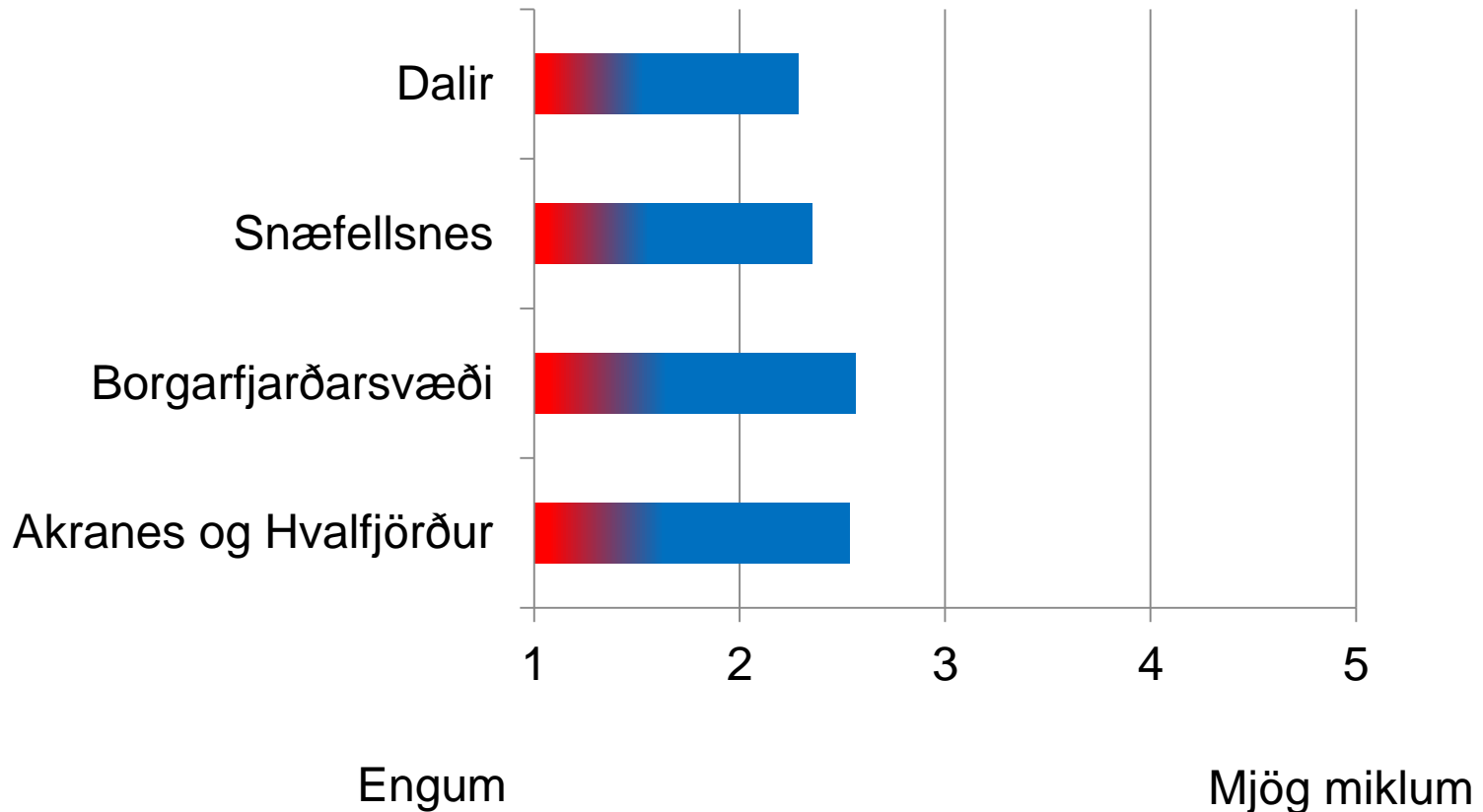

Fyrirtækið ver fjármunum í rannsóknir og þróun (5 = mjög miklum)

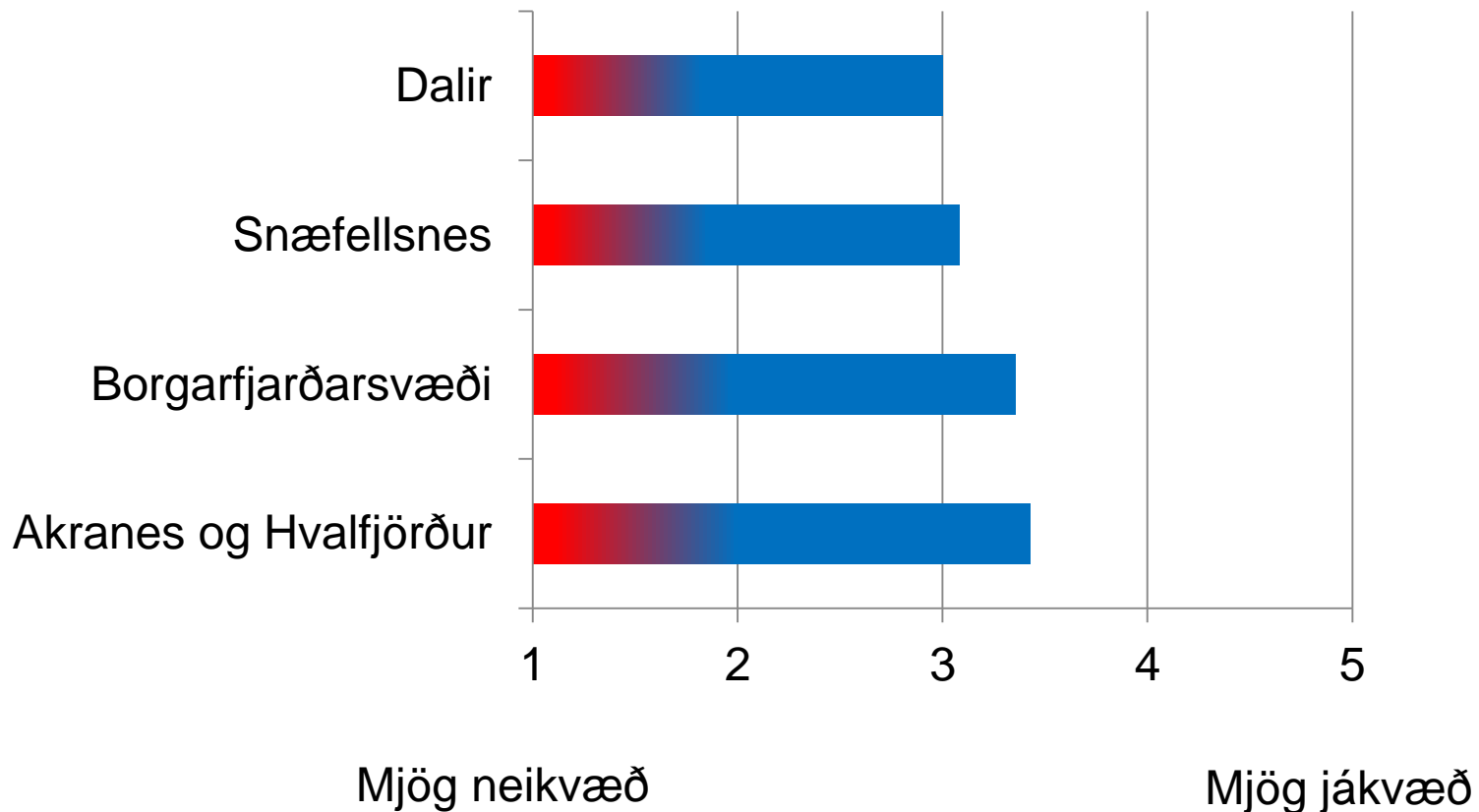

Fyrirtækið ver fjármunum í markaðsmál

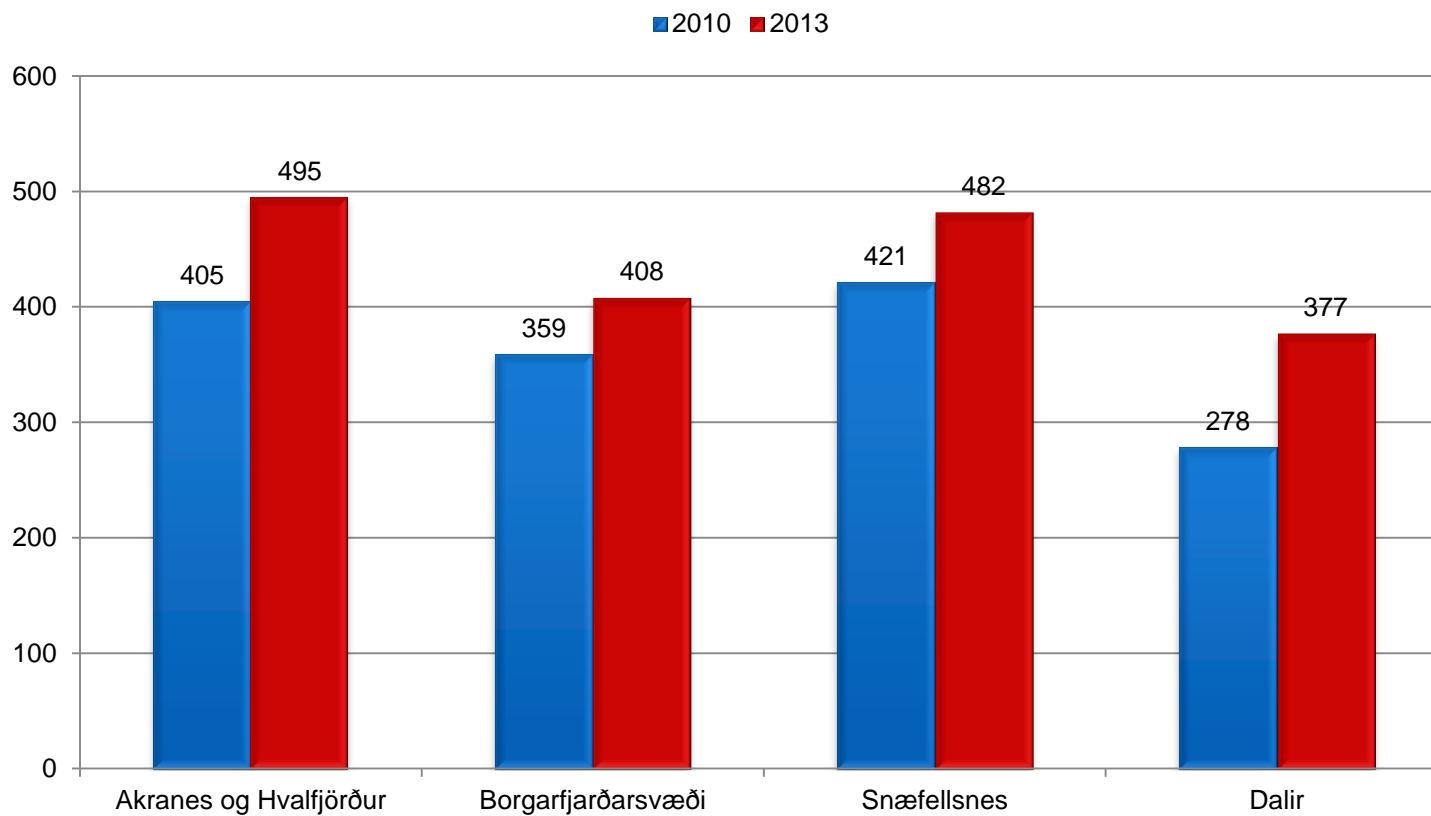

Hvaða áhrif myndi aðild Íslands að ESB hafa á rekstrarumhverfi þíns fyrirtækis?

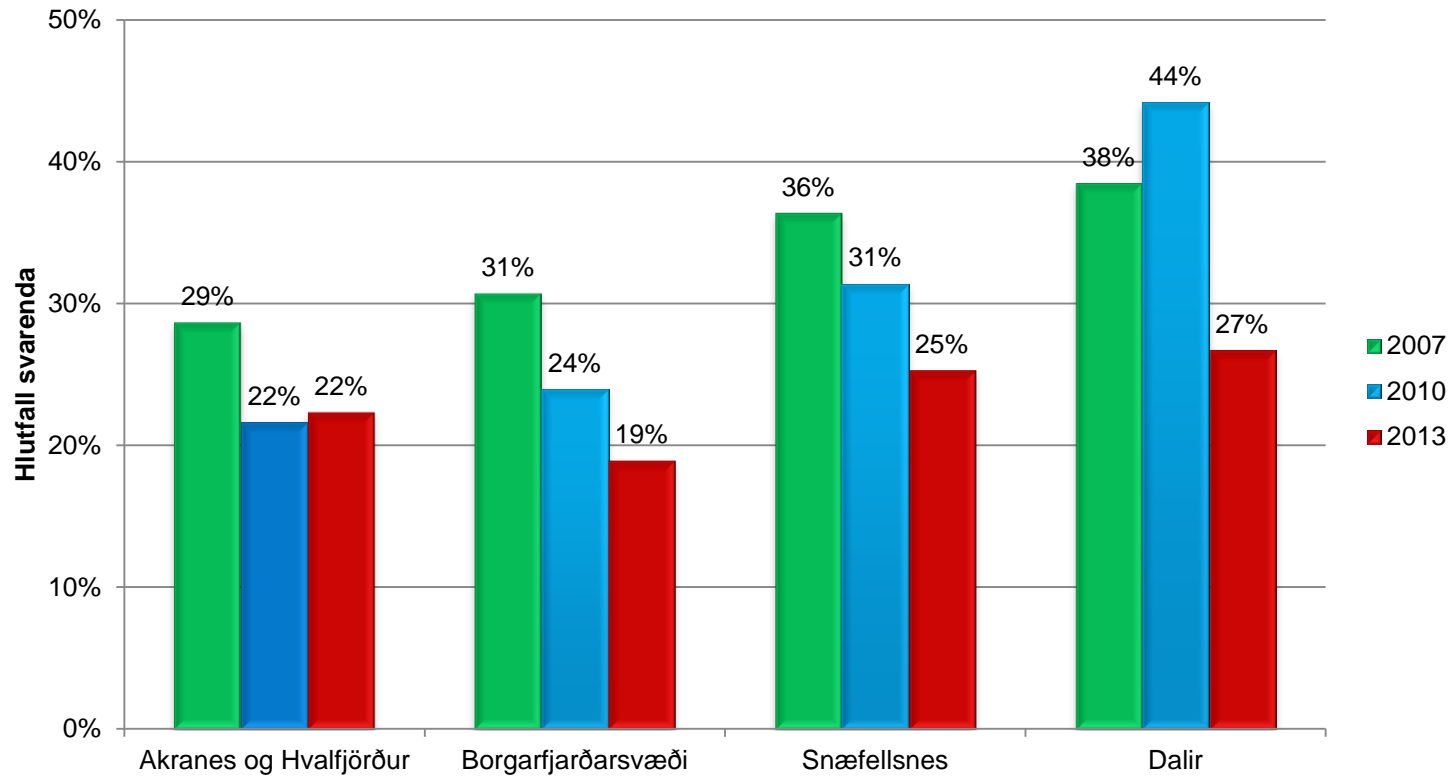

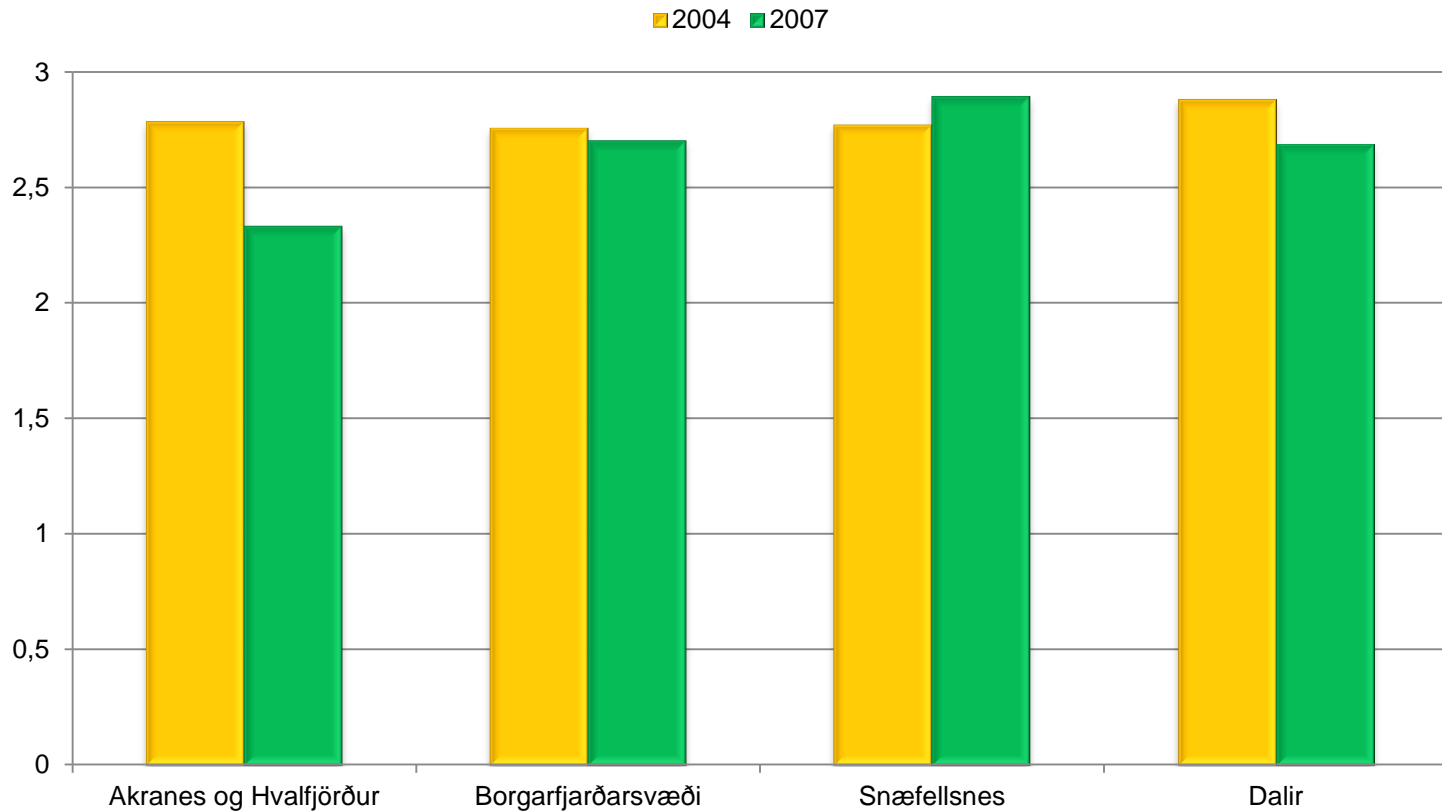
Heildartekjur fyrir skatta á mánuði á Vesturlandi

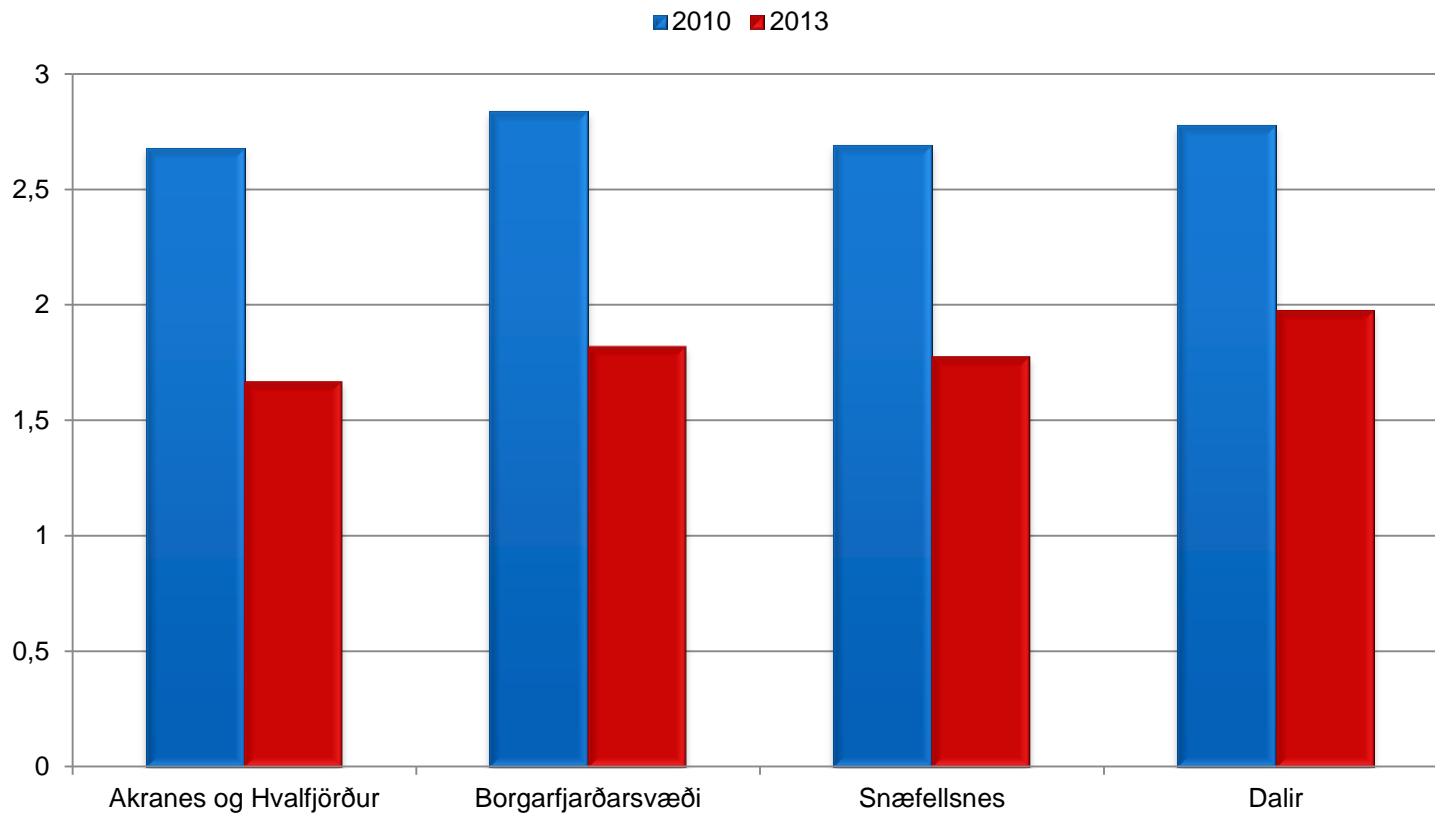
Hlutfall þeirra íbúa sem eingöngu er með grunnskólapróf

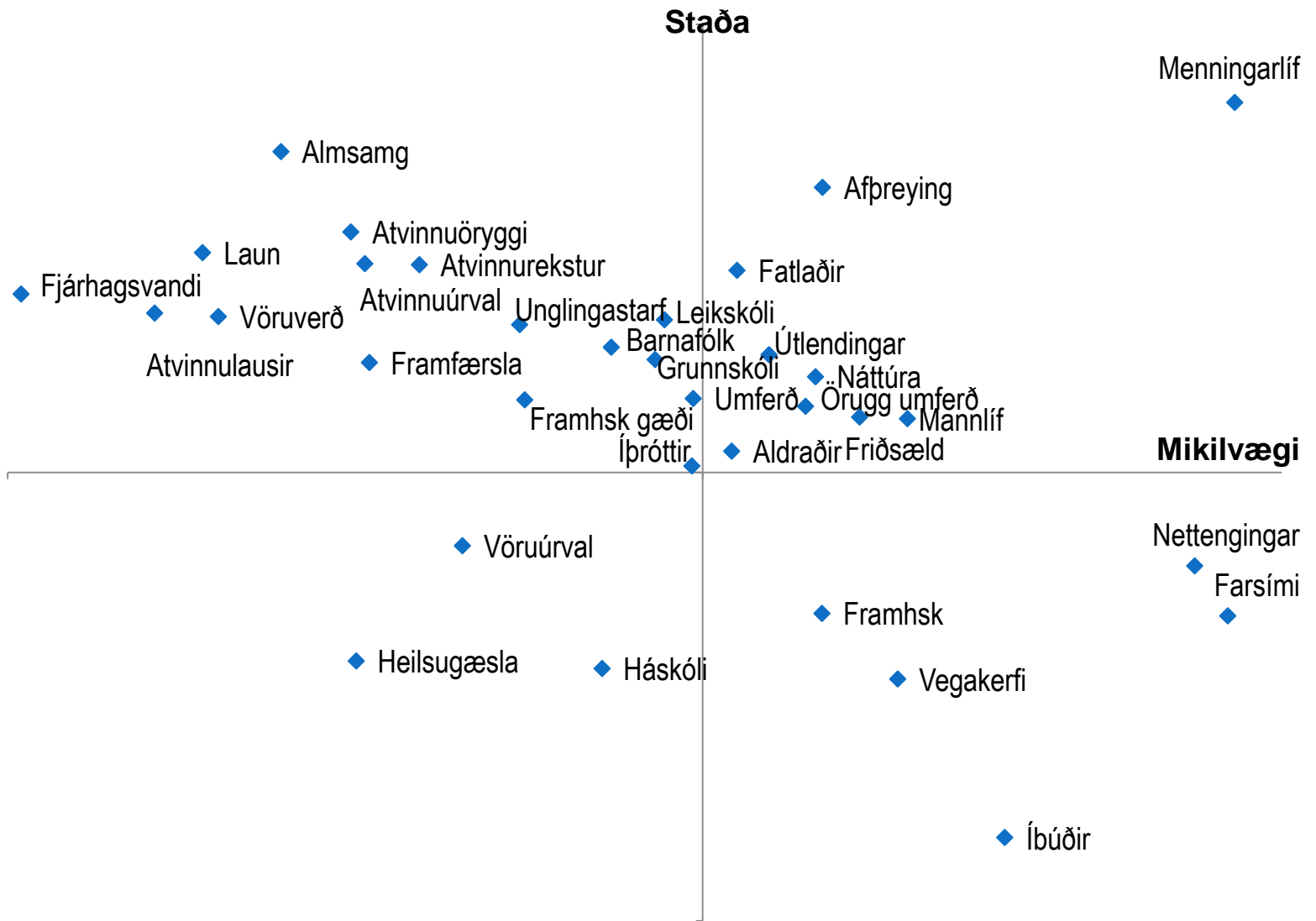
Líkur á að flytja búferlum frá Vesturlandi á næstu tveimur árum?

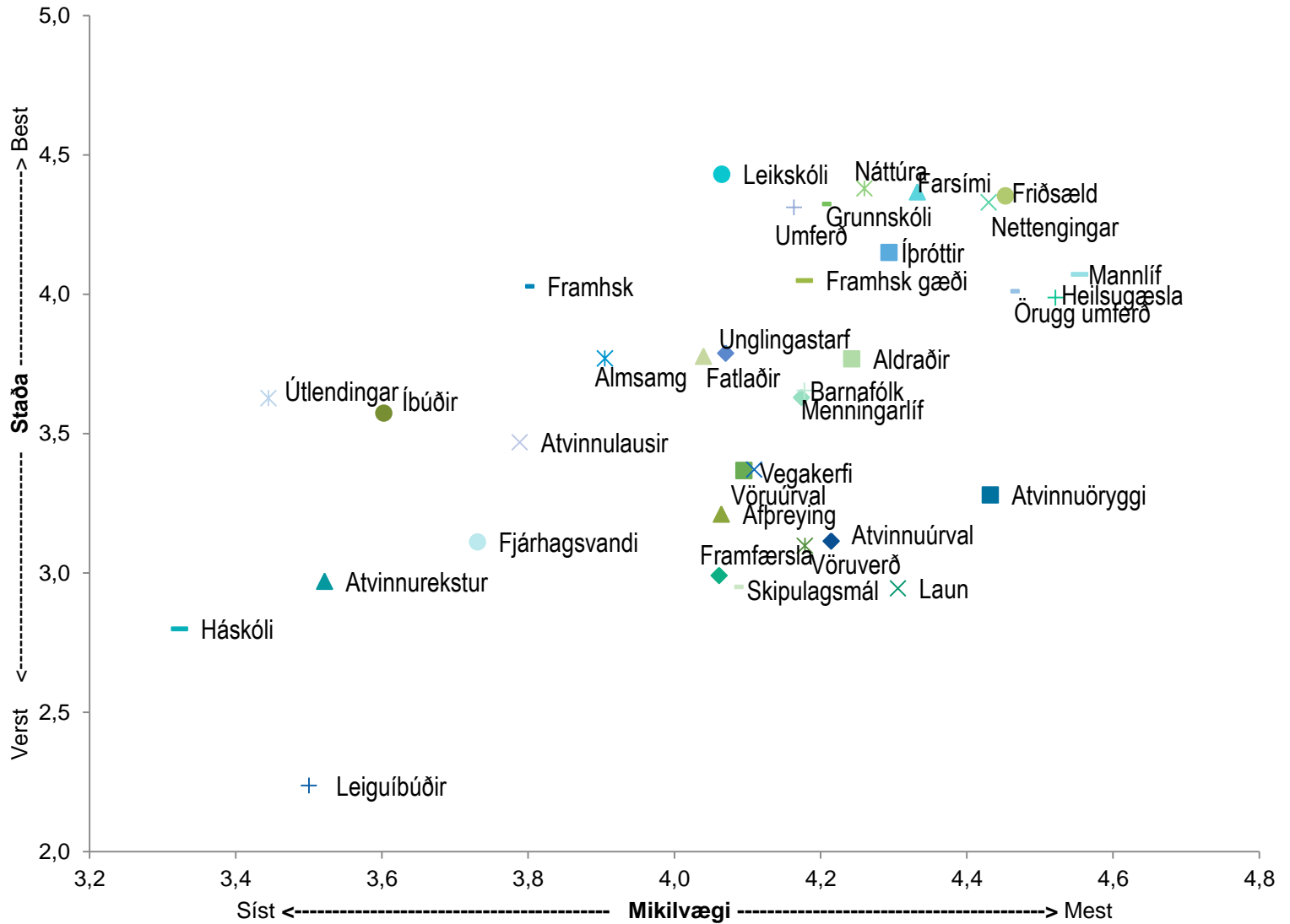
Líkur á að flytja búferlum frá Vesturlandi á næstu tveimur árum?

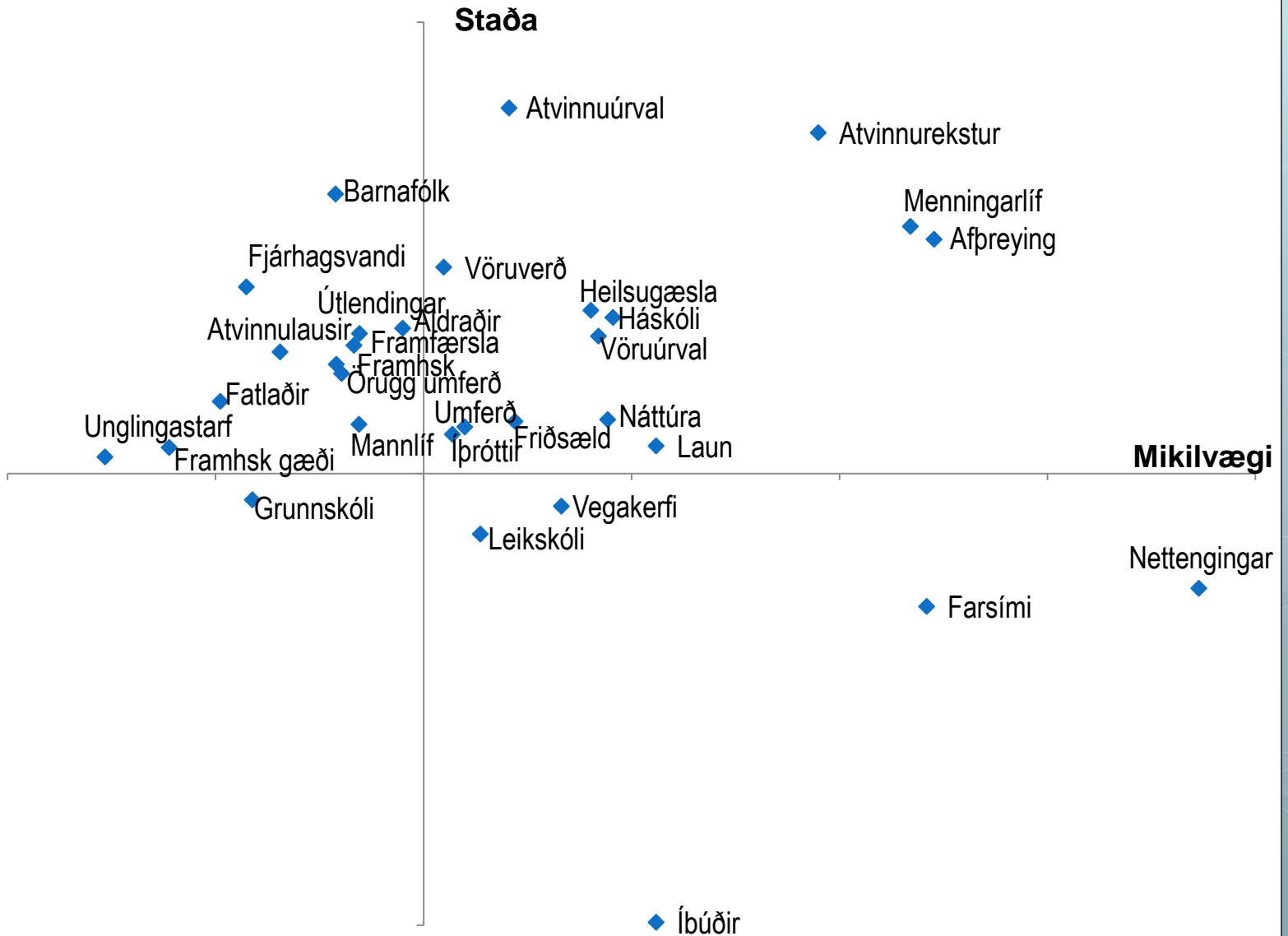
Akranes og Hvalfjörður - Breytingar

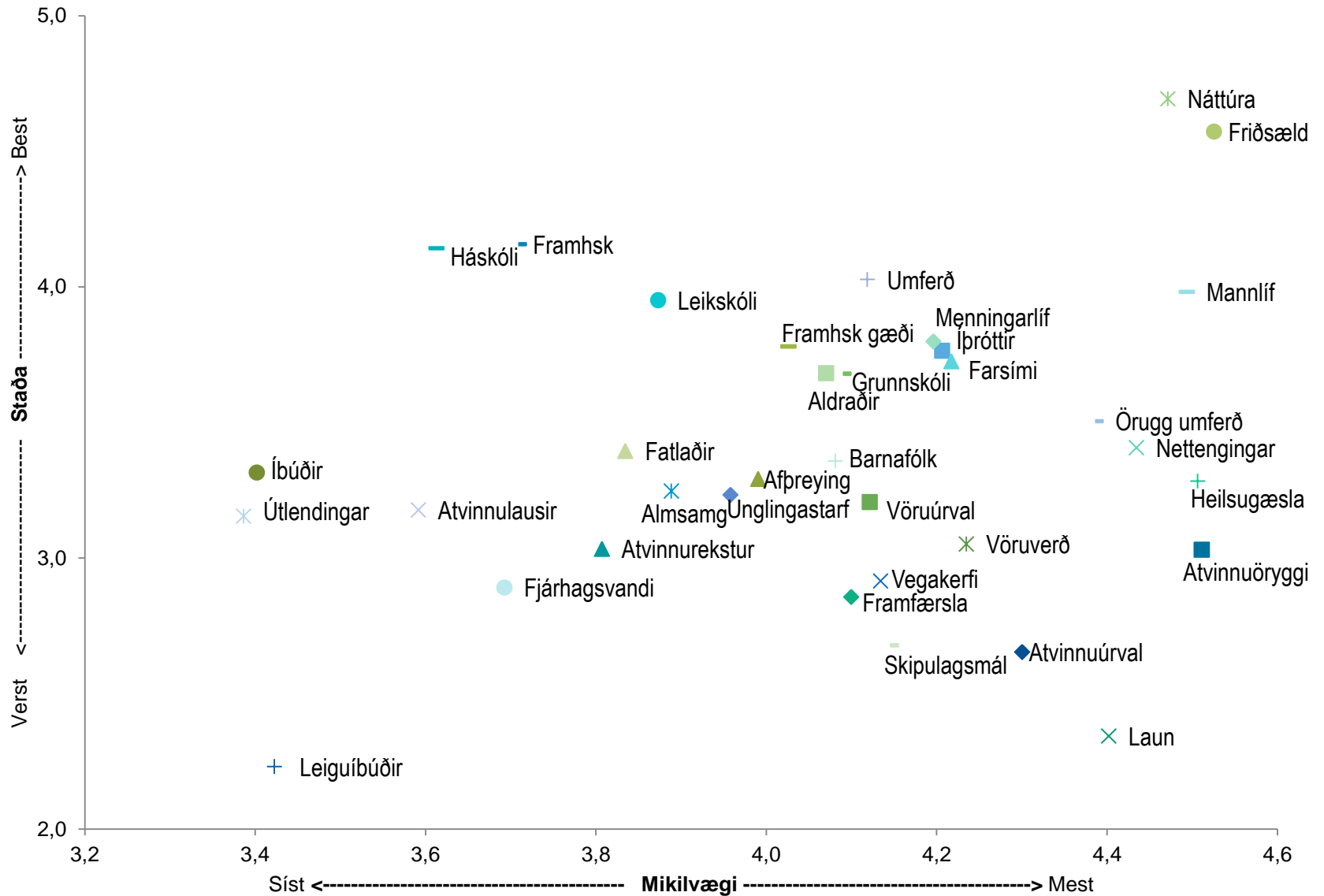
Akranes og Hvalfjörður - Staðan

Borgarfjarðarsvæði - Breytingar

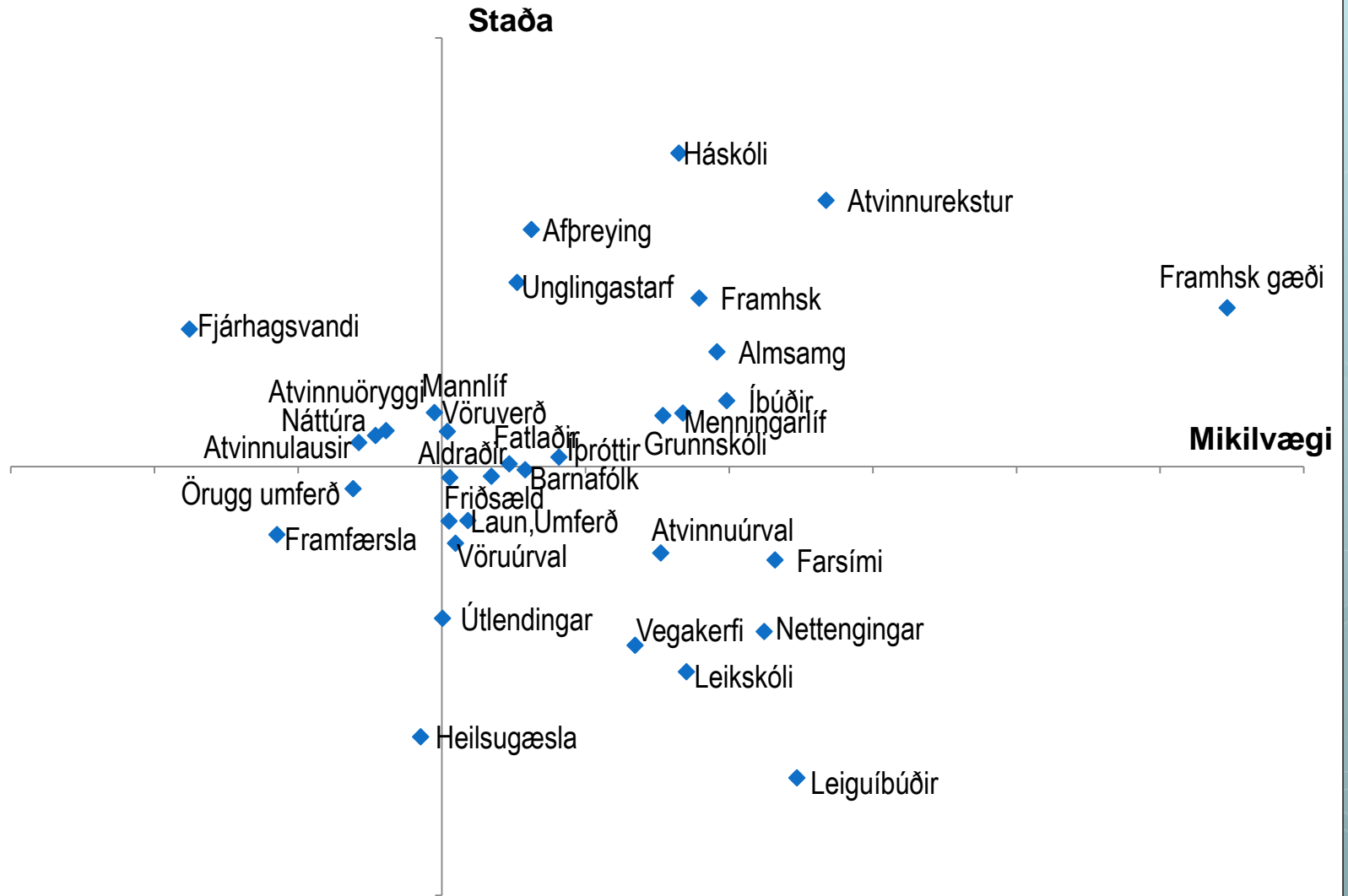

Borgarfjarðarsvæði - Staðan

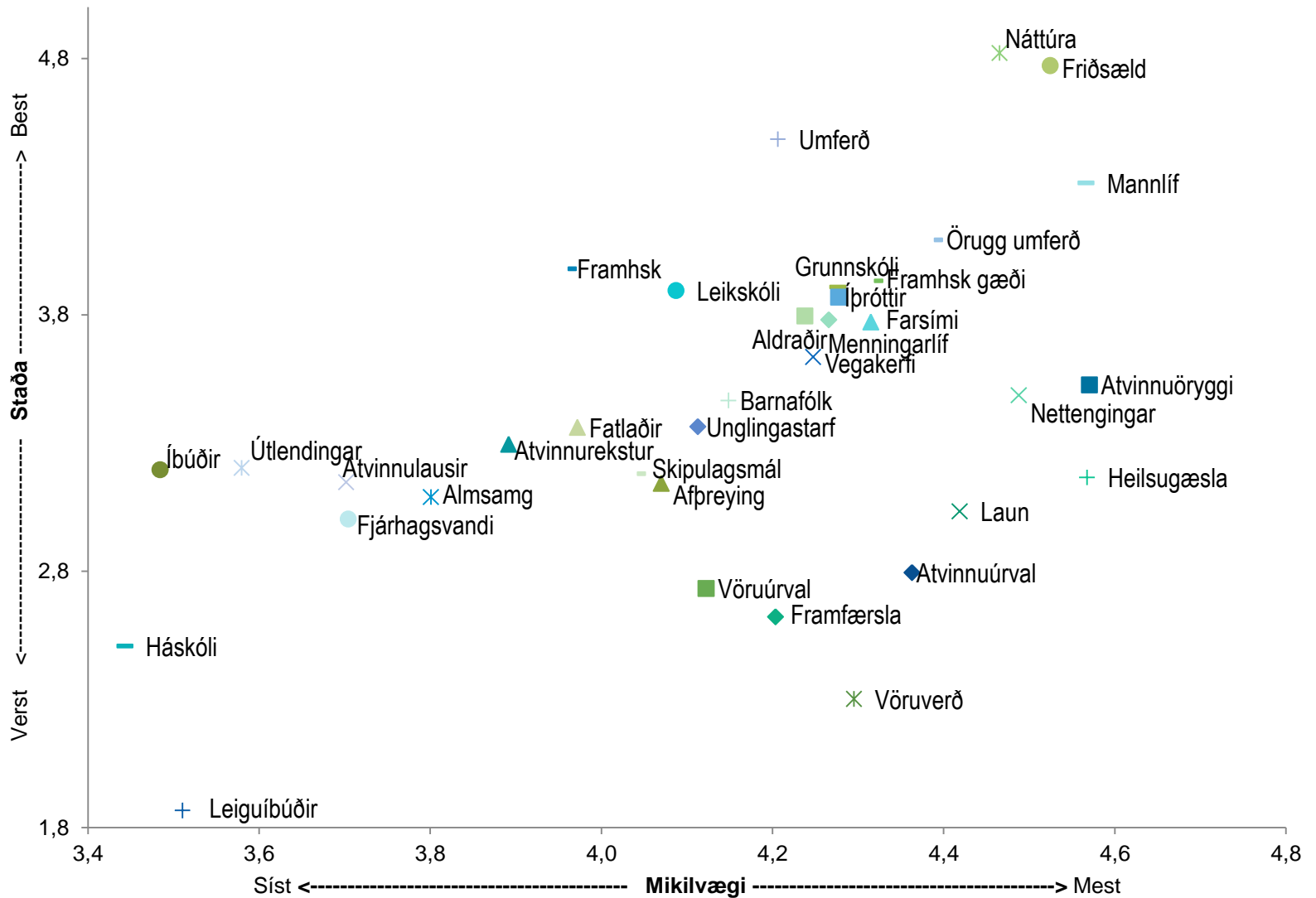

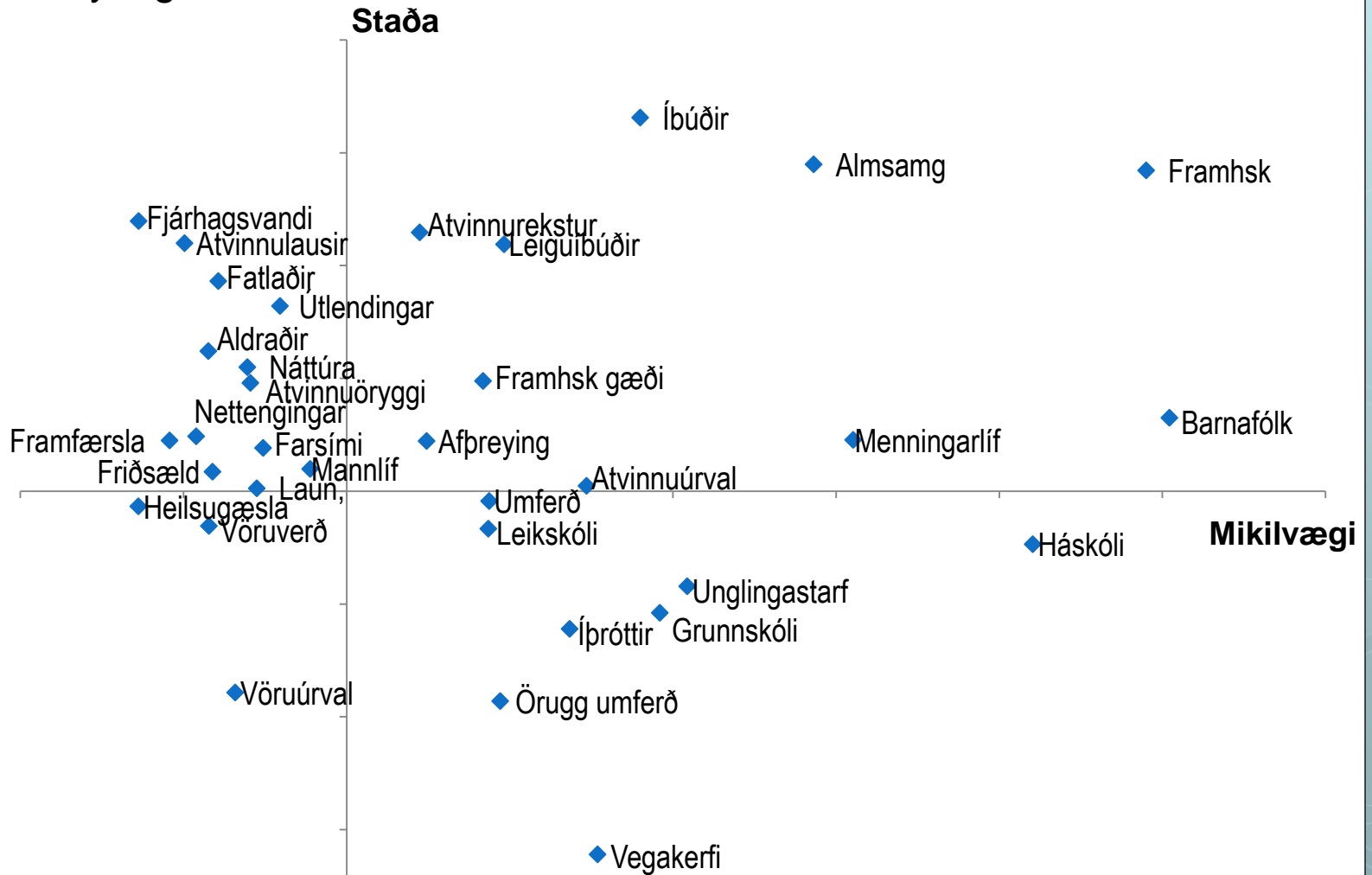
Snæfellsnes - Breytingar

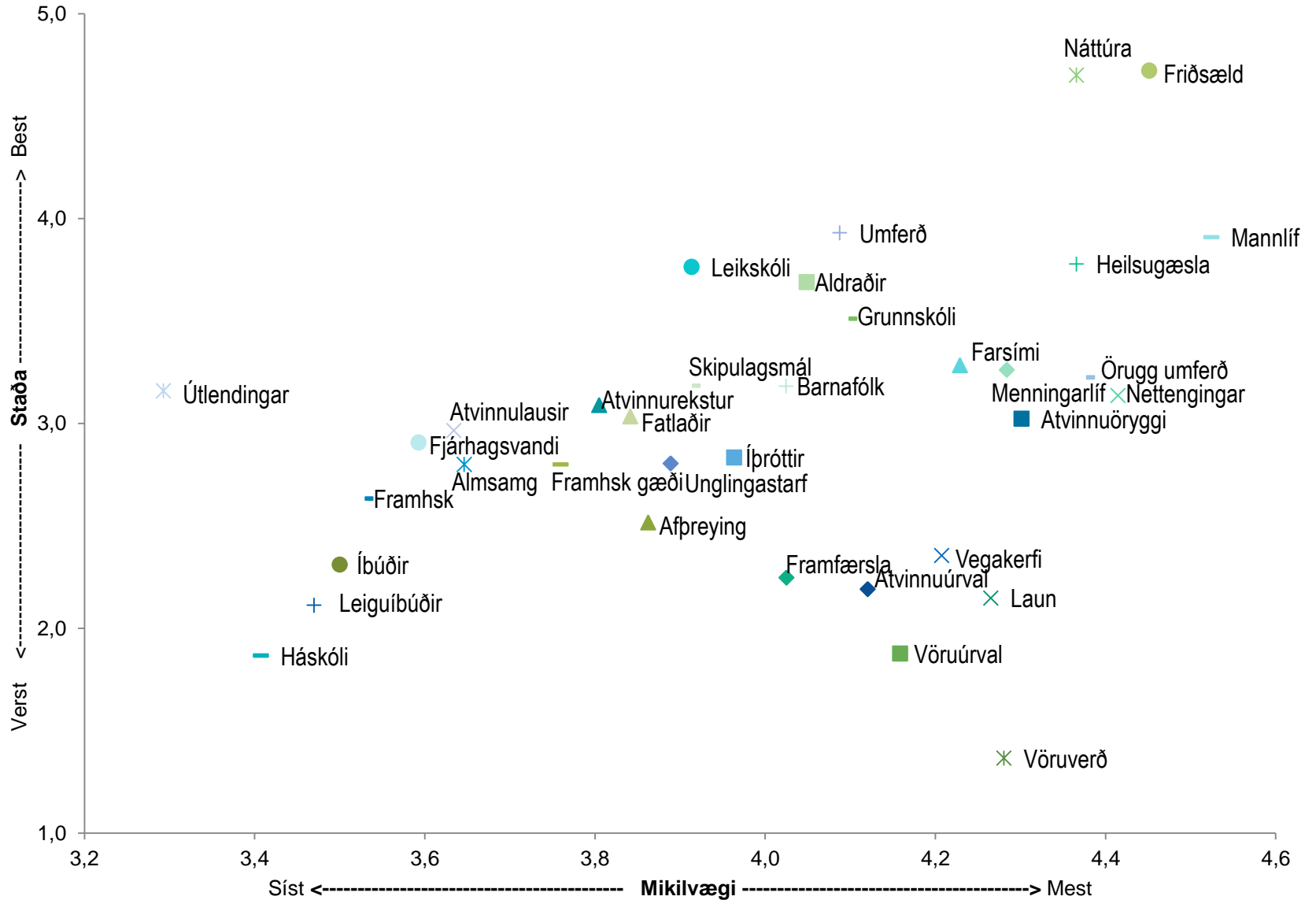
Snæfellsnes - Staðan

Dalir - Breytingar

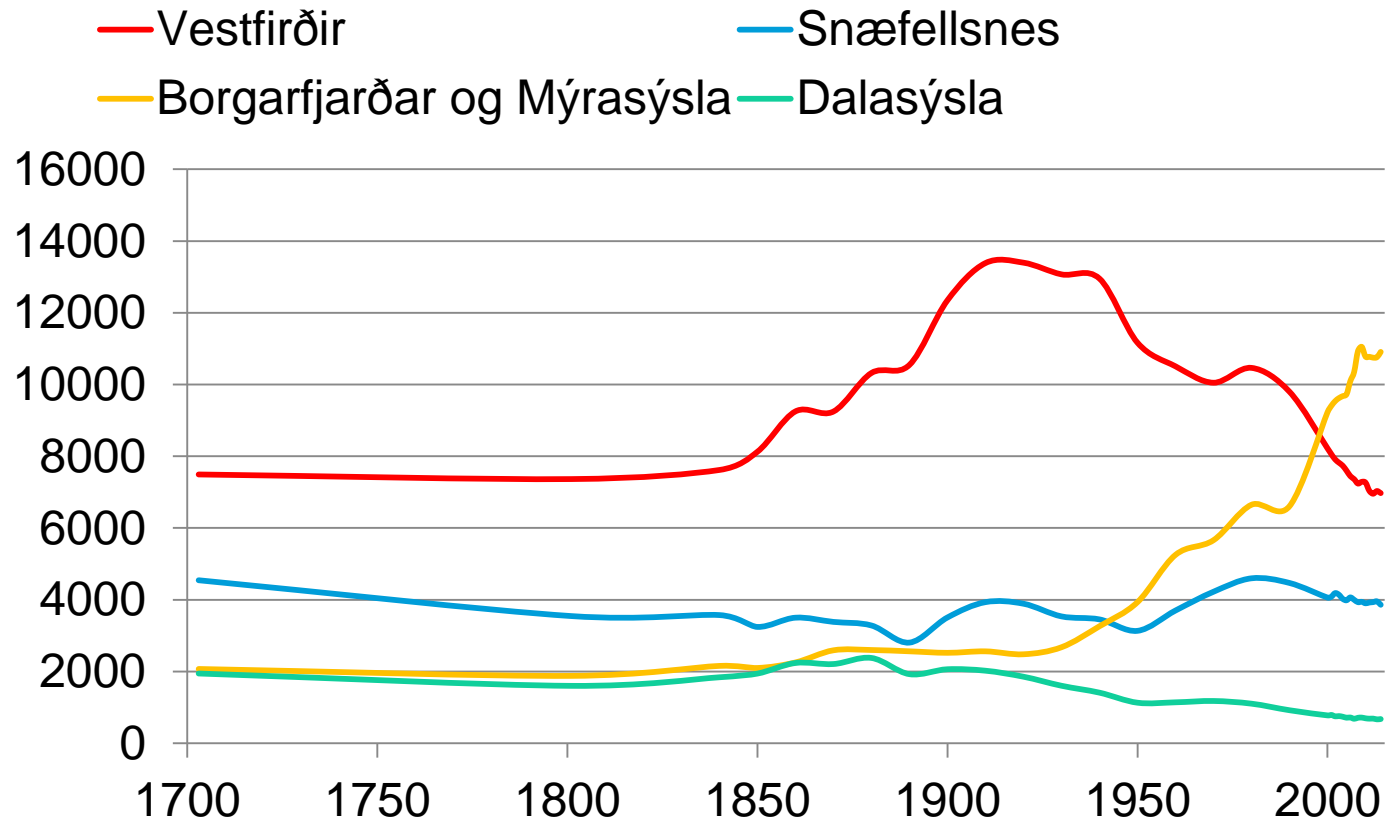

Dalir - Staðan

Íbúapróun á Vestfjörðum og á Vesturlandi 1703-2014

Takk aftur!

Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi

SIÐU

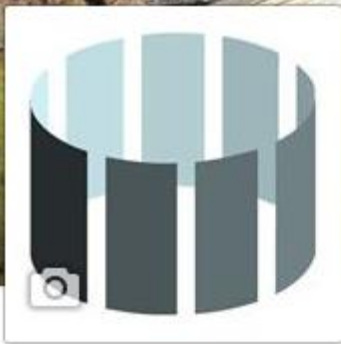
Virkni

Innsýn

Stillingar

Samtök sveit
Community Organ

Timeline

About

FÓLK

397 ánægjufni
3 heimsóknir

SSV
Samtök sveitarfélaga
á Vesturlandi

Fyrirspurn Veftré

Um SSV
Skrifstofa SSV
Fundargerðir
Ályktanir aðalfundar
Stjórn og nefndir SSV
Heilbrigðisnefnd Vesturlands
Sorpurðun Vesturlands
Fréttir
English
Síma- og netfangaskrá starfsmanna
Sóknaráætlun Vesturlands

Akranes

© Mats

Framhaldsaðalfundur og málþing 18. sept.

Framhaldsaðalfundur og málþing SSV verður haldið í Dalabúð í Búða september n.k. Dagskráin er hér.

Stjórnin.

Meira

Þróun og ráðgjöf

Um þróun og ráðgjöf
Viðveruþlan atvinnuráðgjafa
Stoðkerfi atvinnulífsins
Lán og styrkir
Útgáfa

SSV á facebook

Innskrá To use Facebook's social plugins, you must switch from using Facebook as Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi to using Facebook as Vífill Karlsson.

Páll Brynjarsson kemur til starfa

Páll Brynjarsson hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri SSV. Hann mun hefja n.k. Páll er boðinn velkominn til starfa hjá SSV en hann var valinn úr hópi 1 áður sveitarstjóri Borgarbyggðar.

Meira

Smásöluverslanir í Borgarnesi

Nýlega kynnti Vífill Karlsson hjá Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi niðurs sem unnin var með nemendum og Bjarna Þór Traustasyni kennara við Me Aðalmarkmið könnunarinnar var að kanna hvað viðskiptavinir sem búa utan Bo við smásöluverslanir í Borgarnesi. Í svæðahagfræðilegu tilliti segir þá smásöluverslun í Borgarnesi er útflutningsfyrirtæki sveitarfélagsins. Þess utan áhrifabætti á kauphegðun viðskiptavanna.

Meira

VAXTARSAMNINGUR VESTURLANDS

MYNDIR

